

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE INWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

januari 2014 | jaargang 18 | #01

Drie nieuwkomers over
een jaar burgemeesterschap

**‘Traagheid van
de politiek is
grootste schok’**

**Herman
Teirlinckhuis
gaat dicht**

deBuren

Platform voor open debat

+ AGENDA

Filip Claessens, tien jaar
huisfotograaf RandKrant

**Eerlijk
fotograferen**

**‘Mama
onsterfelijk maken’**

Rebekka en Epiphany,
dochteren van Kaat Tilley

i

Jozef Schaumans (70) uit Schepdaal werd vorige maand door Ben Impanis aangeduid om **deketting** voort te zetten. Schaumans was een kwarteeuw uitbater van café De Rare Vos in Schepdaal en is gepassioneerd door de duivensport.

‘Dorpsziel mag niet verloren gaan’

Jozef Schaumans heeft tonnen levenservaring. Hij werkte tien jaar bij de Brusselse politie, waarvan vijf jaar als *zwaantje*. Toen hij in 1974 bij de politie stopte, koos hij voor een leven als cafébaas. Samen met zijn echtgenote Marie-Therèse ging hij boven café De Rare Vos wonen, dat hij tot in 1998 uitbaatte. Van overal kenden ze De Rare Vos en zijn cafébaas. Het café is vandaag een café-restaurant.

Destijds deed de zaal van De Rare Vos dienst als verzamelplaats van de duivenmelkers. ‘Ik heb zowat alle duivenkampioenen van België over de vloer gehad. In die tijd kon de duivensport in ons land nog meer dan 200.000 leden bekoren; vandaag is dat aantal gezakt naar 25.000. Het verkopen van duiven vind je nog wel in Gooik, Beersel en Tollembeek. Zelf heb ik nog 150 duiven. Dat betekent alle dagen de hokken kuisen, voederen, duiven selecteren voor een wedstrijd, noem maar op. Het blijft een passie, maar ik begrijp dat jonge mensen dit niet meer willen doen. Duivensport is duur geworden. Je hebt veel onkosten en door allerlei bouwregels is het ook moeilijker geworden om een duiventil te bouwen in je tuin. Jonge mensen zitten liever aan hun computer. Ze blijven op zondag niet thuis om te wachten tot de duiven vallen.’

Dorpverandert

‘Toen ik De Rare Vos uitbaatte, zag het centrum van Schepdaal er helemaal anders uit. In dertig jaar tijd is alles volgebouwd met nieuwe appartementen. Binnenkort wordt er overigens nog een groot appartementsgebouw opgetrokken op de plaats van het oude gemeentehuis. Dat is spijtig, want door al die nieuwbouw verliest het dorp zijn ziel. De oude generatie sterft letterlijk uit; de nieuwkomers

zijn allemaal inwijkelingen. Ik ken ze niet meer. Het dorpsgevoel van weleer verdwijnt en dat vind ik spijtig. Neem nu de jaarmarkt. Dat is nu meer een evenement voor jongeren en fuifliefhebbers geworden. De ambiance die er vroeger al van ’s morgens vroeg hing, ebt weg. Het was ondenkbaar dat cafés op zo’n dag de deuren sloten; vandaag gebeurt dat. Onbegrijpelijk.’

Station Schepdaal

‘Een ander groot probleem in het centrum van Schepdaal is parkeren. Achttien jaar geleden stelde ik als liberaal gemeenteraadslid in Dilbeek voor om een ondergrondse parking aan te leggen. Ze lachten mij uit, maar vandaag hoor ik dat er opnieuw over gepraat wordt. Iedereen komt met de auto, maar je raakt die steeds moeilijker kwijt.’

‘Die recente discussie over de tramlijnen die de Vlaamse overheid wil aanleggen richting Brussel vind ik straffe kost. Vroeger was er een tram tussen Ninove en Brussel. Die lijn werd stopgezet en afgebroken. Heel wat handelszaken gingen kapot. Vandaag spreekt men opnieuw over een tramlijn op ongeveer hetzelfde traject. Een goede zaak is alvast de uitbreiding van de spoorinfrastructuur in de regio en de plannen voor een treinstation in Schepdaal. Het zou goed zijn om van hieruit naar overal te kunnen sporen.’

TEKST Joris Herpol ■ FOTO Filip Claessens

i In onze rubriek **deketting** laten we elke maand een bekende of minder bekende inwoner uit de Rand aan het woord over de dingen die hem of haar bezighouden. Hij of zij duidt de volgende randbewoner aan die de ketting voort mag zetten.

inhoud

13

AGENDA BINNENIN

Verdwalen in Leerbeek

24

26

28

32

04

'Traagheid van de politiek is grootste schok'

Drie gemeenten in de Rand kregen na de gemeenteraadsverkiezingen van 2012 een gloednieuwe burgemeester. Wat denken nieuwkomers Luc Deconinck uit Sint-Pieters-Leeuw, Jan Spooren uit Tervuren en Pierre Rolin uit Sint-

DE Genesisus-Rode van één jaar burgermeesterschap?

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 188.000 exemplaren voor de inwoners van de Vlaamse Rand rond Brussel. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | Realisatie vzw 'de Rand' | Hoofredactie Geert Selleslach | Eindredactie en coördinatie Ingrid Laporte | Vormgeving Jansen & Janssen, Gent | Fotografie Filip Claessens en David Legréve | Druk Dessain, Mechelen | Redactieadres Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02 767 57 89, e-mail randkrant@derand.be, website www.randkrant.be | Verantwoordelijke uitgever Jan de Bock, Departement Diensten voor Algemeen Regeringsbeleid, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | Uit in de Rand wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

10

'Mama onsterfelijk maken'

Rebekka en Epiphany Vanderhaeghen timmerden vol overtuiging elk aan hun eigen weg, toen ze plotseling hun moeder verloren. Mode-ontwerpster Kaat Tilley stierf in de zomer van 2012 zonder voorafgaande waarschuwing aan een pneumokokkeninfectie. Rebekka

EN en Epiphany zetten het werk van hun moeder voort.

23

Herman Teirlinckhuis gaat dicht

Met een droge persmededeling kondigde het schepencollege van Beersel op 22 augustus totaal onverwacht aan de werking van het Herman Teirlinckmuseum aan de Uwenberg op 1 januari 2014 stop te zetten. Deze beslissing ontketende

FR meteen een storm van protest. Een reconstructie.

02 ■ deketting

06 ■ vanassetotzaventem

09 ■ mijngedacht

16 ■ bouwwerk

24 ■ opstap

25 ■ dekijker

26 ■ natuurlijk

29 ■ kwestievansmaak

30 ■ oogvoorderand

32 ■ gemengdegevoelens

Drie nieuwkomers over een jaar burgemeesterschap

‘Traagheid van de politiek is grootste schok’

Acht van de negentien gemeenten in de Vlaamse Rand kregen na de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober 2012 een nieuwe burgemeester. In drie gemeenten gaat het om een gloednieuwe. Voor het eerst kandidaat en meteen burgemeester, het lukte Luc Deconinck in Sint-Pieters-Leeuw, Jan Spooren in Tervuren en Pierre Rolin in Sint-Genesius-Rode. Wat denken deze nieuwkomers van één jaar burgermeesterschap?

TEKST Luc Vanheerentals ■ FOTO Filip Claessens

In Sint-Pieters-Leeuw staat **Luc Deconinck** (N-VA) aan het hoofd van een N-VA-CD&V-coalitie. ‘Mijn jarenlange inzet voor het behoud van het Vlaams karakter van de Rand was mijn drijfveer om in 2010 de stap naar de politiek te zetten, eerst als lijstduwer bij de parlementsverkiezingen, daarna als lijsttrekker bij de gemeenteraadsverkiezingen’, zegt Luc Deconinck (59). In de jaren 1990 was hij enkele jaren voorzitter van het Halle-Vilvoorde Komitee en in de periode 2005-2010 voorzitter van vzw ‘de Rand’. In vergelijking met zijn vroegere activiteiten als advocaat en bedrijfsleider moest Deconinck vaststellen dat de besluitvorming in de politiek trager en moeizamer verloopt. Desondanks is voor hem het bilan van één jaar gemeentepolitiek positief.

Mentaliteitswijziging

‘Om het Vlaams karakter te bevorderen, heb je ook op het gemeentelijk vlak een aantal hef-

bomen. De inwijking in onze gemeente is nu vooral een zaak van migranten en hun bereidheid om de taal te leren en zich te integreren groeit. Daarop willen we inspelen. Met de nieuwe cel integratie en Vlaams beleid namen we enkele nieuwe initiatieven zoals lessen Nederlands voor ouders in alle lagere scholen. Daarnaast heeft het OCMW het aantal individuele begeleidingstrajecten voor leefloners met inbegrip van de lestrajecten Nederlands verhoogd. We hebben ook meer vrijwillige inburgeringscoaches kunnen aanspreken en we spelen in op alle initiatieven van vzw ‘de Rand’ om Nederlands buiten de lesomgeving te stimuleren en te oefenen. Soms lijkt dit wel een druppel op een hete plaat, maar ik stel toch een mentaliteitswijziging vast.’

Aanpakken

Deconinck beaamt dat de burger mondiger wordt. ‘Hierop spelen we in door inspraak-

mogelijkheden te creëren in wijken, straten, scholen. Dat levert vaak goede ideeën op, want bewoners kennen de plaatselijke situatie natuurlijk goed.’ Een andere prioriteit is de aanpak van verloederde wijken. ‘In Ruisbroek bijvoorbeeld werd een wijkteam opgericht met ambtenaren van het OCMW, de politie, het gemeentebestuur en de sociale huisvestingsmaatschappij waarbij burgers terecht kunnen met hun klachten. Zwerfvuil is het eerste probleem dat aangepakt werd. Renovatieprojecten zijn in voorbereiding.’

Sint-Pieters-Leeuw heeft ambitieuze plannen op cultureel vlak. ‘We hebben een studie besteld om de mogelijkheden van een cultureel centrum na te gaan. In Vlezenbeek wordt het kleine cultuurcentrum gerenoveerd.’ Andere prioriteiten zijn de mobiliteit op de Bergensesteenweg en de fusie van de politiezone met Halle en Beersel.

Concrete realisaties

Jan Spooren (N-VA) was voor zijn verhuis naar Tervuren vijftien jaar geleden twee jaar schepen voor de Volksunie in Herk-de-Stad. Eind vorig jaar zette hij zijn eerste stappen in de Tervurense politiek. Spooren (44) is in Tervuren burgemeester van een coalitie van N-VA, CD&V en Groen. De voorbije twaalf jaar werkte hij als secretaris-generaal van het European Platform for Rehabilitation (EPR), een groep die op Europees niveau lobbyt voor de revalidatie- en gehandicaptensector. ‘Ik ben niet in de politiek gestapt omwille van grote ideologieën, ik wil concrete dingen realiseren en waar kan je dat beter dan op het

DE ‘Die Trägheit der Politik ist der grösste Schock’

Acht der neunzehn Gemeinden im Vlaamse Rand haben nach den Gemeinderatswahlen vom 14. Oktober 2012 einen neuen Bürgermeister bekommen. In drei Gemeinden handelt es sich um einen ganz neuen. Drei Bürgermeister ist es gleich bei der ersten Kandidatur gelungen, zum Bürgermeister gewählt zu werden: Luc Deconinck in Sint-Pieters-Leeuw, Jan Spooren in Tervuren und Pierre Rolin in Sint-Genesius-Rode. Was halten diese Neulinge von ihrem

ersten Jahr im Bürgermeisteramt? ‚Als Lobbyist wusste ich, dass die Dinge in der Politik nicht immer reibungslos verlaufen, aber es hat mich doch überrascht, dass auf lokaler Ebene über alles Mögliche beraten werden muss. Die örtliche Eigenständigkeit wird zudem durch die Regelung auf föderaler und flämischer Ebene eingeschränkt‘, sagt Jan Spooren. Dennoch fällt die Bilanz nach einem Jahr Gemeindepolitik bei den drei Neulingen positiv aus.

'Om het Vlaams karakter te bevorderen, heb je ook op het gemeentelijk vlak een aantal hefboomen.' (Luc Deconinck)

'Ik wil concrete dingen realiseren en waar kan je dat beter dan op het lokale vlak?' (Jan Spooen)

'De eerste weken waren een echte schok. Nadien heb ik mij aangepast.' (Pierre Rolin)

lokale vlak? In Tervuren was ik al jaren actief in het verenigingsleven.'

Barrières

'Ondanks de grote verantwoordelijkheid voel ik dit ambt aan als een privilege. Je bent met heel uiteenlopende dossiers bezig en ontmoet veel mensen. Zowel het gemeentepersoneel als onze bestuursploeg doen hun job goed en gemotiveerd, waardoor ik elke dag met plezier kom werken. Dit verzacht de pil van het traag vooruitgaan van dossiers. Als lobbyist wist ik dat de zaken in de politiek niet altijd vlot verlopen, maar het heeft mij toch verrast dat er op het lokale niveau over alles en nog wat overlegd moet worden. De lokale autonomie wordt ook beperkt door de regelgeving op federaal en Vlaams niveau. Agentschappen zoals Onroerend Erfgoed, Natuur en Bos en Ruimte Vlaanderen vervullen een belangrijke rol, maar werpen met hun bindende adviezen soms echte barrières op om dingen te realiseren die noodzakelijk zijn voor de gemeente.'

Doorstart masterplan

Desondanks heeft de nieuwe coalitie in Tervuren toch al een en ander kunnen realiseren. 'Een eerste groot dossier was de doorstart van het masterplan met onder meer de bouw van het vrijetijdscentrum. In het centrum zijn we gestart met de bouw van een ondergrondse parking en we onderhandelen met een privépromotor over het aanleggen van een kleinere tweede ondergrondse doorgangsparking in de belangrijkste winkel-

straat. Daarnaast heb ik veel tijd gestoken in het optimaliseren van de werking van het gemeentepersoneel. Met anderstaligen hebben we een klankbordgroep opgericht om samen na te denken over hoe integratie bevorderd kan worden.' Prioriteiten in het meerjarenplan voor de komende zes jaar zijn investeringen in de vrijetijdsinfrastructuur, scholen en verkeersinfrastructuur. 'We willen het verenigingsleven meer ondersteunen omdat het sterk onder druk staat omwille van het feit dat veertig procent van onze inwoners anderstalig is.'

Paplepel

Op 1 maart 2013 legde **Pierre Rolin** (49) de eed af als burgemeester van faciliteitengemeente Sint-Genesius-Rode. Rolin leidt een meerderheid van zijn Franstalige eenheidslijst IC-GB. Voordien was hij twaalf jaar ondervoorzitter van het OCMW in Sint-Genesius-Rode.

Drijfveer? 'Aan lokale politiek doen om de levenskwaliteit van de inwoners van de gemeente waar ik geboren en getogen ben, proberen te verbeteren.' Rolin kreeg de gemeentepolitiek mee met de paplepel. 'Mijn grootvader en mijn vader waren hier schepen van Financiën, mijn zus was jarenlang burgemeester.' Rolin is aan de slag als financieel consultant, eerst in een groot internationaal bedrijf, en momenteel als zelfstandige.

Schok

Ook Rolin moest zich aanpassen aan de trage besluitvorming in de politiek. 'De eer-

ste weken waren een echte schok. Nadien heb ik mij aangepast en proberen te anticiperen, beseffende dat een beslissing die je vandaag neemt pas over een paar maanden wordt uitgevoerd.' Desondanks is hij positief over zijn eerste jaar als burgemeester. 'Wij evolueren in de goede richting. Meerderheid en oppositie werken goed samen. Uiteraard zijn we het niet altijd eens, maar communautaire problemen zijn er tot nog toe niet geweest. Ik probeer die te vermijden, want ze hypothekeren het beheer van onze gemeente.'

Professionaliseren

Het afgelopen jaar werden er al verschillende nieuwe initiatieven genomen om het samenleven in Rode te verbeteren, zoals de paaseierenworp en het aperode-initiatief aan het gemeentehuis waarop alle inwoners voor een drankje worden uitgenodigd. 'We hebben voor het eerst sinds jaren opnieuw een kerstmarkt georganiseerd in het dorp, het zwembad is heropend en de bouw van een nieuw rusthuis is gestart. Met het oprichten van een managementteam met alle diensthoofden willen we het beheer van de gemeente professionaliseren. Dit team vergadert regelmatig waardoor iedereen beter op de hoogte is van wat de anderen doen. Nu maken we plannen om het Dorpsplein in het centrum van de gemeente opnieuw aan te leggen. Andere prioriteiten van deze legislatuur zijn de aanpak van de wateroverlast en de heraanleg van de Zonienvoudlaan met goede fietspaden.'

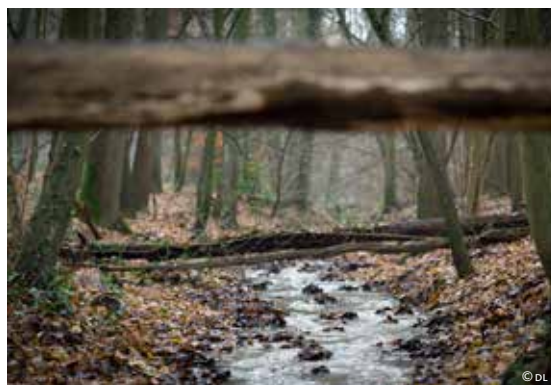
Dol op wol

GRIMBERGEN Heel wat Grimbergenaren haalden de breinaalden boven en breiden een rode draad doorheen de gemeente. Een breicafé trok gedurende tien maanden naar ouderverenigingen, scholen, dienstencentra, woonzorgcentra, jeugd- en buurthuizen en de bibliotheek. Op die en vele andere locaties breiden honderden vrijwilligers lapjes stof of pak-

Ecologische beken

BEERSEL De twee beken in het Hallerbos in Beersel krijgen een ecologische inrichting. De provincie Vlaams-Brabant wil haar waterlopen op maat van de omgeving beheeren. Daarom krijgen de Steenputbeek en de Kapittelbeek meer natuurlijke oevers. De Kapittelbeek, die vlak naast het Hendrik Consciencepad ligt, krijgt meer ruimte. Het pad wordt verder van de beek gelegd. De Steenputbeek krijgt zijn oude, natuurlijke bedding terug. Daarmee wordt ook het bestaande vismigratieknelpunt opgelost. De kunstmatige bedding die er nu is, krijgt een nieuwe functie als afvoergracht voor regenwater. De ecologische inrichting van de beken kost 55.000 euro en kadert

in het inrichtingsplan Kapittelbeek van de Vlaamse Landmaatschappij, de provincie, de gemeente Beersel en Aquafin. Bedoeling is de zachte mobiliteit en recreatie te bevorderen, erosie tegen te gaan en de waterkwaliteit te verbeteren. ■ TD

Pleidooi voor meer samenwerking

MERCHTEM Gemeenten in de Vlaamse Rand gaan op zoek naar samenwerkingsverbanden. Uit noodzaak. Steeds meer gemeenten ontdekken dat ze te klein zijn om alle taken op zichzelf te blijven doen. 'Ik ben dertien jaar schepen. Elk jaar worden meer kosten en taken door de hogere overheid doorgeschoven naar de lokale besturen. De financiële druk wordt almaar groter. Op een bepaald ogenblik is de schaalgrootte van de gemeente niet meer aangepast aan de uit te voeren taken', stelde Gunther De Wilde (CD&V), schepen in Gooik, het scherp. Asse, Opwijk, Wemmel, Kapelle-op-den-Bos, Londerzeel, Meise en Grimbergen zijn nu van plan om materiaal, zoals hoogtewerkers of tribunes, aan mekaar uit te lenen en zo flink te besparen op de gemeente-uitgaven. Eddie De Block (Open

demaand ▶

Overijse heeft bezwaren tegen het geplande windmolenpark in Rixensart, net over de gewestgrens. ▶ In de **Merchtemse** deelgemeente Peizegem koopt het gemeentebestuur een huis aan om de verbinding te kunnen maken met een nieuwe woonzone. ▶ Jazz Hoeilaart verhuist vanaf 2015 naar Leuven. ▶ Voetbalclub KFC **Strombeek**

wil dat tijdens trainingen in de jeugdreeksen opnieuw uitsluitend Nederlands wordt gesproken en trekt daarvoor een taalcoach en zes nieuwe Nederlandstalige jeugdtrainers aan. ▶ Het gemeentebestuur van **Hoeilaart** keurt een Ruimtelijk Uitvoeringsplan (RUP) goed waarmee de verstedelijking van de dorpskern wordt tegenge-

gaan. ▶ **Dilbeek** geeft, net als de provincie Vlaams-Brabant, groen licht voor de bouw van een nieuwe Aldi-winkel langs de Ninoofsesteenweg. ▶ Het laatste overgebleven dorpscafé In Den Congo in **Vossem** viert in mei zijn honderdste verjaardag met een groot feest. ▶ **Wemmel** voert een bewonerskaart in voor een nieuwe blauwe

ten voorwerpen in met breiwerk. De bundeling en de verwevenheid van die duizenden unieke stukjes breiwerk leverde een kleurrijke kunstcreatie op, die tentoongesteld werd in het gemeentehuis. Het initiatief ging uit van de werkgroep *Eigen aardig Even waardig*, die mensen met of zonder beperking stimuleert om rond een thema samen te werken. Zo ver-

sterken ze de sociale cohesie tussen mensen. De initiatiefnemers konden daarbij rekenen op de medewerking van het OCMW, het cultuurcentrum en het gemeentebestuur van Grimbergen. De wollen dekens en vele breiwerken worden nu geschonken aan de vereniging *(W)arm-kracht* in Vilvoorde, die mensen in armoede ondersteunt. ■ GH

VLD), burgemeester van Merchtem, wil verdergaan. 'Bijvoorbeeld: elke gemeente heeft indertijd de verplichting gekregen om een sport- en cultuurfunctionaris aan te werven. Als je op termijn, via natuurlijke afvloeiingen, kan komen tot één ambtenaar in een bepaalde discipline voor een aantal gemeenten samen, is dat een forse besparing. Ik denk dat er op termijn zelfs verplichte fusies zullen komen. We moeten ons daar op voorbereiden en kijken wat met wie mogelijk is.' Echte fusies van gemeenten wordt alleszins voor de faciliteitengemeenten geen evidentie. 'Omwille van hun speciaal statuut is een fusie waarbij faciliteitengemeenten zijn betrokken zo goed als onmogelijk', is Walter Vansteenkiste, burgemeester van Wemmel, van mening. ■ TD

Fusie politiezones

BEERSEL / SINT-PIETERS-LEEUW De gemeenteraden van Sint-Pieters-Leeuw, Beersel en Halle hebben de fusie van hun politiezones goedgekeurd. 'Nu is het wachten op groen licht van minister van Binnenlandse Zaken Joëlle Milquet', zegt Dirk Pieters (CD&V), burgemeester van Halle. 'We verwachten dat de nieuwe, grote zone vanaf 2016 effectief de drie lokale politiekorpsen zal vervangen. Het beleid en de administratie worden gecentraliseerd. De zone zelf wordt opgedeeld in een Noordsector en een Zuidsector. Op een aantal vlakken wordt er bespaard. Zo worden bijvoorbeeld het vakantietoezicht en de diefstalpreventie afgebouwd. Op vlak van veiligheid willen we vooruitgaan. Ook in de eengemaakte zone moet de politie dicht bij de burger blijven staan.' De nieuwe politiezone Halle, Beersel, Sint-Pieters-Leeuw zal 204 manschappen tellen. Dat zijn er een aantal minder dan de huidige korpsen samen. Naakte ontslagen vallen er niet, maar enkele inspecteurs die met pensioen gaan, worden niet vervangen. ■ TD

zone met strenge controles op de Romeinsesteenweg en zijstraten. ► Aan de kanaalzone in **Vilvoorde** willen projectontwikkelaars tegen 2016, samen met de stad, 950 woongelegenheden, buurtwinkels en een school realiseren. ► Europees president Herman Van Rompuy uit **Sint-Genesius-Rode** heeft de Internationale Karelsprijs

2014 ontvangen in het Duitse Aken omdat hij zich inzet voor het ideaal van de Europese eenwording. ► Zangeres en actrice Veerle Baetens uit **Overijse** werd uitgeroepen tot beste actrice op de European Film Awards in Berlijn voor haar rol als Elise in *The Broken Circle Breakdown*. ► In **Lot** willen enkele geïnteresseerde investeerders hun

schouders zetten onder de herbestemming van de Sint-Jozefkerk. ► De politiepost Zuun in **Sint-Pieters-Leeuw** sluit de deuren, waardoor inwoners zich voortaan moeten wenden naar Site 250 aan de Pepingensesteenweg. ► Ondanks protest van buurtbewoners keurde het provinciebestuur de komst van een sociale campus in de Bosstraat

in **Dilbeek** goed. Daar komen onder andere zes tijdelijke verblijfplaatsen voor asielzoekers en een woonproject voor mensen met een beperking. ► **Meise**, Londerzeel en Kapelle-op-den-Bos willen hun zwembaden samen beheren om kosten te besparen. ► Inwoners van **Hoeilaart**, **Overijse** en **Tervuren** zullen in hun recyclageparken

Watersite te boek

VILVOORDE De stad Vilvoorde gaat een boek uitgeven over de kanaalzone, dezer dagen beter bekend als Watersite. Schrijver van dienst is Marc Corbanie, dertig jaar als journalist actief in de regio. 'Water oefent al mijn hele leven een bijzondere aantrekkingskracht uit', vertelt Corbanie. 'De reconversie van de Vilvoordse kanaalzone van zware industrie naar het nieuwe stadsdeel waar gewoond en gewerkt wordt, is een fascinerend verhaal en dat verhaal wil ik neerpennen. De gewezen Vilvoordse burgemeesters Willy Cortois, Jean-Luc Dehaene en Marc Van Asch en huidige burgemeester Hans Bonte

Ieders stem telt

VILVOORDE Een tiental organisaties uit het Vlaams-Brabantse middenveld hebben de nieuwe campagne van *Ieders stem telt* voorgesteld. Met de regionale, federale en Europese verkiezingen van 25 mei in het vooruitzicht vragen de organisaties opnieuw aandacht voor de strijd tegen armoede, sociale uitsluiting en discriminatie. '2020 is de streefdatum om grote stappen vooruit te zetten in de armoedebestrijding', vertelt Liesbeth Smeyers van RISO Vlaams-Brabant. 'Vandaag stellen we vast dat het beoogde doel veraf ligt. De economische crisis slaat hard toe, de armoede stijgt. Steeds meer mensen worden geconfronteerd met mechanismen van sociale uitsluiting en maatschappelijke achterstelling. Zij blijven verstoken van hun grondrechten. Hun stem wordt niet gehoord. Daarom hebben we een memorandum gemaakt met voorstellen over wonen, energie, mobiliteit en gezondheid. Dat memorandum hebben we voorgelegd aan onze Vlaams-Brabantse politici, in de hoop dat zij na de volgende verkiezingen met onze voorstellen aan de slag gaan.' ■ TD

i Meer informatie over *Ieders stem telt* vind je op www.iedersstemtelt.be

Taalpunt Nederlands in bibliotheek

VILVOORDE Heel wat bibliotheken in de regio krijgen binnenkort een Taalpunt Nederlands. Het gaat om een ruimte die speciaal is ingericht voor anderstaligen die Nederlands willen leren. Het Huis van het Nederlands en de provincie Vlaams-Brabant hebben onlangs het eerste Taalpunt Nederlands geopend in de bibliotheek van Vilvoorde. 'Met een taalpunt in de bibliotheken willen we het sociale weefsel sterker en hechter maken, het samenleven bevorderen en voorzien in een specifieke en volwaardige dienstverlening op maat van laaggeletterde nieuwkomers en anderstaligen', zegt Tom Dehaene (CD&V), gedeputeerde voor Cultuur en het Vlaams karakter. 'In het taalpunt vind je onder meer werken over Nederlandse grammatica en spelling, fictieboeken in eenvoudige taal, luisterboeken en Nederlands gesproken films.' Bibliotheken die een Taalpunt Nederlands willen oprichten, kunnen rekenen op de steun van de provincie Vlaams-Brabant. ■ TD

rekening moeten houden met een nieuwe aanmeld- en betaalprocedure. ► Na **Merchtem** zal ook Opwijk geen geld uittrekken voor de fietssnelroute Opwijk-**Merchtem-Asse**. Daarmee lijkt de OMA-fietssnelroute er niet te komen. ► Vanaf 1 april 2014 gaat het nieuwe parket Halle-Vilvoorde van start in de vroegere rijkswachtkazerne in de Nerviers-

straat in **Asse**. ► In het station van **Hoeilaart** worden de trappen naar de perrons vernieuwd en komt er een nieuwe parking. ► De olifant, die sinds 1959 in het Museum voor Midden Afrika in **Tervuren** stond, is voor drie jaar naar Technopolis overgebracht. Het museum wordt gerenoveerd. ► De plantentuin in **Meise** zal, na de overheveling, de Vlaamse overheid 4,6 miljoen euro

extra kosten in 2014. ► Het Grondwettelijk Hof vernietigde twee onderdelen van het grond- en pandendecreet. Vlaanderen mag geen band met de gemeente eisen en verkavelaars niet opleggen een deel van hun gronden voor sociale woningen te bestemmen. ► De Inspectie van Financiën geeft een ongunstig advies over de plannen van de Vlaamse Regering om de

grote ring rond Brussel te verbreden. De inspectie mist een totaalvisie, de files zouden gewoon verplaatst worden, en er wordt geen rekening gehouden met de impact van een nieuw voetbalstadion op Parking C en het winkelcomplex Uplace in **Machelen**. ► De auditeur bij de Raad van State geeft een negatief advies over het gewestelijk ruimtelijk uit-

verlenen hun medewerking. Ook de private partners van het Watersite-project hebben hun steun toegezegd. Wanneer het boek precies klaar zal zijn, kan ik niet zeggen. Ik reken op ongeveer een jaar om alle informatie bij mekaar te krijgen en in foto's en tekst te gieten.' ■ TP

Tom Serkeyn is journalist bij Ring-tv en violist bij de Vilvoordse muziekgroep Zakdoek. Hij is geboren in Brussel en woont in Peutie. Voor RandKrant schrijft hij afwisselend met Fatima Ualgasi, Joris Hintjens, en Dirk Volckaerts de column *mijngedacht*.

Anita

'Tot vijfenhalf en geen minuut langer! Dan gaan de gordijnen toe en om zes uur de deur op slot.' Zo was het iedere zaterdag de voorbije dertig jaar en zo zou het ook nu weer zijn. De laatste weken voor de definitieve sluiting van haar café herhaalde Anita dit geregeld waarmee ze haar trouwe klanten elke hoop op een leuk afscheidsfeestje ontnam. *'Het is plezant geweest maar verder geen gezeik, boeken dicht en daarmee basta.'* Dat is Anita ten voeten uit. Bijna drie decennia lang regeerde ze met ijzeren hand in haar stokoude en piepleine café op de Grote Markt in Vilvoorde. Bazin, patrones, matrone, moederkloek.

Toen Anita het café in 1984 overnam van Marieke Tondeurs heette de kroeg *A la Réunion des Pêcheurs de Ligne*. Anita veranderde die lyrische naam in *Het 13e Gebod*, verwijzend naar het huisnummer van het café. Geen link met de bijbel dus. Trouwens, dertien geboden, dat zijn er drie meer dan op Mozes zijn stenen tafelen. En toch, Anita was misschien niet bijbelvast maar op haar manier was ze wel streng in de leer, aan haar 13 geboden viel niet te tornen: Gij zult de deur niet open laten staan, want *'da trekt'*, Gij zult niet in mijn weg staan als ik met mijn plateau moet passeren, Gij zult niet wiebelen op de achterste poten van uw stoel, Gij zult niet naast de pot pissen, Gij zult niet dit en gij zult niet dat... De meeste klanten lachten daar eens mee en knipoogden: *'Ach ja, we kennen haar hé.'*

Want hoe nukkig ze ook kon zijn, Anita was de slechtste nog niet. Af en toe kwamen er barstjes in het pantser van de IJzeren Lady van nummer 13. Dan brak de zon door de wolken en verscheen er een brede glimlach op haar stroeve gelaat. Dan kreeg je een kommetje pindanootjes en tapte ze een mopje.

Die grapjes van Anita, onnozel of absurd, op het randje of ronduit scabreus. Soms was het een mop die je haar de week voordien zelf had verteld. Ja, ja, Anita kon best een gezellige tante zijn. In *Het 13e Gebod* moest je je manieren houden, maar in de loop van de voorbije dertig jaar zijn er ook legendarische avonden geweest waarover ik nu niet verder wens uit weiden.

Op 14 december viel het doek over Anita's turbulente cafécarrière. Daags na vrijdag de dertiende, dat kan geen toeval zijn. En waarde waardin, omdat je het hebt vertikt ook maar één traan weg te pinken toen je de allerlaatste klanten de deur uitwerkte, zal ik er ook niet te veel woorden aan vuil maken: bedankt Anita, het ga je goed, ondanks alles zullen we je missen.

Anita wordt migrant. Ze trekt naar Griekenland om er samen met haar gabber Raymond de sirtaki te dansen en ook wel om er een beetje te werken. Want er moet brood op de plank komen, blijkbaar hebben we in al die jaren toch niet genoeg gedronken om haar onbekommerd te laten rentenieren. Anita gaat een Bed & Breakfast runnen.

Ondertussen staat *Het 13e Gebod* leeg. Er is nog geen overnemer gevonden voor het uiterst charmante cafeetje op de Vilvoordse Grote Markt. Als ze er maar geen bank-, of interim-kantoor van maken. Geld heb ik niet, werk voorlopig nog wel, dus geef mij maar een café. Als je je geroepen voelt om Anita op te volgen, geef dan een seintje, ik zal een goed woordje doen bij de brouwer.

TEKST Tom Serkeyn ■ FOTO Filip Claessens

i Reacties? Mail naar randkrant@derand.be

voeringsplan (GRUP) voor Uplace in **Machelen**. Er is onvoldoende rechtszekerheid inzake mobiliteit.
► Er is een akkoord bereikt over het nieuwe voetbalstadion op Parking C. 314 miljoen euro moet dat kosten voor een stadion zonder dak en zonder atletiekpiste. Drie werkgroepen (financiën, atletiek en mobiliteit) moeten meer klaarheid brengen. ■ JH

‘Mama onsterfelijk maken’

Rebekka en Epiphany, dochters van Kaat Tilley

Rebekka en Epiphany Vanderhaeghen timmerden vol overtuiging elk aan hun eigen weg, toen ze plotseling hun moeder verloren. Mode-ontwerpster Kaat Tilley stierf in de zomer van 2012 zonder voorafgaande waarschuwing aan een pneumokokkeninfectie. Rebekka en Epiphany zetten het werk van hun moeder voort.

TEKST Ines Minten ■ FOTO Filip Claessens

De dochters – allebei in de twintig – deden wat hen het meest logisch leek. Van de ene dag op de andere namen ze het bedrijf van hun moeder over. ‘Het moest blijven voortbestaan.’ Daarbij houden ze nauwlettend in het oog dat ze hun persoonlijke dromen en ambities niet verwaarlozen.

Er niet meer zijn

Rebekka herinnert zich hoe haar moeder haar en haar zus als kinderen soms liet fantaseren over wat ze zouden doen als zij er niet meer was.

‘Als je daar nu op terugkijkt, is dat raar, maar toen sloegen we onmiddellijk aan het denken. We zouden onze koffer pakken en naar die of die gaan... Het leek wel of ze wou achterhalen of we het zouden redden. Ze heeft ons altijd met veel liefde verwend, maar ze wou vooral ook dat we plantrekkers werden.’ Zulke gesprekken waren pure fantasieën. Geen van hen drieën dacht dat ze ooit werkelijkheid zouden worden. Niet echt. En al helemaal niet zo vroeg. ‘We hebben er nooit bij stilgestaan dat Epiphany en ik haar bedrijf zouden overnemen. Mama was zelf nog zo hard bezig met de ontwikkeling ervan.’

Maar dan gebeurt het ondenkbare en daar sta je dan: twee dochters, een heel team en een rist lopende projecten die je niet zomaar kunt afblazen. ‘Vooral daarvoor hebben we heel snel actie moeten ondernemen. Vanaf week twee vlogen we de zaak in om erop toe te zien dat alles mooi afgerond werd. En daarna hebben we bekeken hoe we het gehele bedrijf op de rails konden houden.’

Epiphany: ‘Al van toen we klein waren, was het vanzelfsprekend dat mama altijd zou blijven voortbestaan in haar creaties en op die manier onsterfelijk zou zijn. Dat was voor haar ook de reden om zo hard te werken. Nu kan dat alleen blijven doorgaan als wij het in haar plaats doen.’ Het kwam niet aan als een plicht. Het leek de zussen de logica zelve. Ze zijn dan ook allebei groot geworden tussen de creaties van hun moeder. ‘Mama’s persoonlijk en zakelijk leven was altijd een geheel’, vertelt Rebekka. ‘Toen we nog heel jong waren, gingen we al mee naar stoffenfabrikanten of andere afspraken. Het atelier lag ook altijd recht tegenover onze deur, dus na school liepen we er naar binnen, we kropen onder de tafels en speelden tussen de stofjes.’

Toch koos geen van beide voor een studie of job in de modesector. Het laatste wat Kaat Tilley wilde, was haar dochters in een richting duwen die hen niet eigen was. De modewereld, wist ze uit ervaring, is geen plaats waar je zonder kleerscheuren door slalomt als je niet compleet gebeten bent door je creaties. ‘Dat hebben we altijd goed gemerkt’, zegt Rebekka. ‘Mode is een keiharde business. Het ene moment ben je in, vervolgens ben je helemaal uit, met alle – ook financiële – gevolgen van dien.’ Rebekka zocht het elders. Met behulp van fotografie probeert ze om intrigerende verhalen of onderwerpen te doorgronden. Haar jongere zus twijfelde lan-

EN

Immortalising their mother’s name

Bursting with conviction, Rebekka and Epiphany Vanderhaeghen were making their own way in life when they suddenly lost their mother. The fashion designer Kaat Tilley died of a pneumococcal infection without any warning in the summer of 2012. Both in their 20s, the daughters took what seemed to them to be the most logical course of action. They immediately took their mother’s business over. ‘It has to continue to exist.’ No mean feat considering Kaat Tilley had taken a lot on herself

in recent years looking after both the creative and business side of things. Within the space of three months they had managed to draw up a business plan. A good year and a half after the death of their mother, they have unveiled their new collections. Rebekka: ‘This was a tremendous learning experience. You can get very close to a person and her collections in terms of style and feeling but we had no idea at all how to deal with the technical side of producing a collection.’

ger. 'Ik opperde ooit dat ik graag mode wou studeren. Mama vond dat geen goed idee. Ze vreesde dat ik die keuze toch vooral onder haar invloed maakte en niet omdat ik het zelf zo graag wilde. Dat klonk plausibel, dus ben ik in allerlei verschillende richtingen gaan zoeken, terwijl uiteindelijk toch gebleken is dat mijn weg wel in de mode ligt.'

Onafscheidelijk

Als Rebekka en Epiphany met de zaak van Kaat Tilley bezig zijn, lijkt het of ze met zijn drieën aan de slag zijn. 'De zaak brengt ons weer samen. Dat is super', vindt Rebekka. 'We hebben onze momenten van verwerking natuurlijk, maar het gaat in kleine stukjes. Het harde werk heeft ons van een zware klap gered. Met iets moois bezig zijn en zo haar werk voortzetten, helpt. Aan de andere kant beseffen we dat we het rouwproces ook een beetje uitstellen. We zoeken de juiste combinatie tussen erbij stilstaan en blijven doorgaan, want we weten ook dat we haar overlijden een plaats moeten kunnen geven.'

'Je kunt qua sfeer en voeling heel dicht bij een persoon en haar collecties staan, maar met heel het technische aspect van de productie hadden we geen ervaring.'

Door zo nauw samen te werken, is de band tussen de zussen het afgelopen anderhalf jaar nog een stuk steviger geworden. 'We hebben elkaar altijd al heel graag gezien, maar het was toch anders voordien. We waren toen veel meer apart met onze eigen ontwikkeling bezig. Da's normaal als je tus-

sen 20 en 30 bent. Je bent nog volop aan het zoeken. Door zo plots onze mama te verliezen, trokken we automatisch meer naar elkaar toe.' 'We zijn onafscheidelijk', vindt ook Epiphany. 'Door zo nauw samen te werken, hebben we elkaar nog beter leren kennen. We beseffen nu ook elke dag de waarde van met zijn tweeën te zijn.'

Na de overrompeling van de eerste weken moesten ze aan een langetermijnplan beginnen denken. 'Mama deed de laatste jaren heel veel zelf. Bovenop het creatieve deel, hield ze zich ook bezig met de zakelijke kant. Wij hebben op drie maanden tijd ons eigen businessplan in elkaar gebokst', zegt Rebekka. 'Wat gaan we precies doen en op welke manier? Hoe kunnen we het

financieel bolwerken? Vervolgens hebben we het project per project aangepakt.' Een goed jaar later staan ze een heel eind verder. Rebekka: 'We hebben enorm veel geleerd. Je kunt qua sfeer en voeling heel dicht bij een persoon en haar collecties staan, maar met heel het technische aspect van de productie hadden we geen ervaring. Wat zit er precies allemaal in zo'n jurk? Waar vind je nieuwe leveranciers als een van de oude ermee stopt of failliet gaat? We hebben een van de best denkbare leerscholen doorgemaakt. We hebben ook een fantastisch team van mensen die 20 tot 30 jaar ervaring hebben in de sector. Zij begrijpen zonder de precieze technische details te weten perfect waar we naartoe willen.'

► Hemel en aarde

Onsterfelijkheid voor hun moeder. Een internationale reputatie. Opnieuw eigen *concept stores* in grote steden, zoals Kaat Tilley er twee had – in Brussel en Antwerpen – voor de crisis van 2008 die ook de modesector keihard trof. De ambities zijn niet min. 'Je weet wat ze zeggen', lacht Epiphany. 'Reach for the stars ... en dan eindig je wel ergens tussenin.' Rebekka: 'We doen het echt stap voor stap.'

Tien jaar geleden interviewde ik Kaat Tilley voor *RandKrant* van september 2004. Ze had het over een project in de Sint-Martinuskerk in Asse, waarmee ze bezig was voor de hoppeduvelfeesten. Ze zei toen: 'Ik ben erg geboeid door het verhaal tussen hemel en aarde, de ijle wereld van schoonheid tussen fantasie en realiteit, tussen het bewuste en het onbewuste.' Toen haar dochters dat artikel vlak voor hun eigen interview herlazen, keken ze aangenaam verrast op van die woorden. *Between heaven and earth* kozen ze onlangs als nieuwe slogan voor het bedrijf. Mooi, vinden ze, dat de weg die zij nu met zijn tweeën kiezen weer aansluit bij de denkwereld van hun moeder.

Na een moeilijke periode in 2009 gaf Kaat Tilley haar bedrijf een nieuwe start. Ze ontving klanten in haar eigen atelier in Asbeek, op de zogenaamde *Salons de rencontre*, en maakte kleding op maat. In 2013 brachten Rebekka en Epiphany een eerste romantische en poëtische bruidscollectie uit op basis van de ontwerpen die hun moeder had nagelaten. Daarna moesten ze zelf aan de slag. 'Mama heeft gedurende dertig jaar iets moois opgebouwd. In het begin wilden we daar zoveel mogelijk aan vasthouden', legt Rebekka uit. 'Maar als we hier echt voor kiezen, moeten we onze eigen stempel op de

creaties drukken. In de modesector moet je vernieuwend blijven en om dat te doen, moeten we vooruitgaan en bepaalde dingen durven loslaten.'

Nog maar net de dag voor ons gesprek hebben de zussen beslist om naast de Heaven-collectie een compleet nieuwe Earth-lijn te plaatsen. 'We splitsen dus hemel en aarde', vertelt Rebekka. 'Heaven blijft de bruidscollectie. Onder Earth valt alles van prêt-à-porter tot avondkledij. Epiphany: 'Daarvoor zijn we net beginnen tekenen. En dan zie je dat we er vanzelf aspecten in verwerken die altijd bij Kaat Tilley aanwezig zijn geweest, maar tegelijk leggen we andere accenten. Het wordt een pittige, krachtige, stoere collectie. Dat was bij mama ook al zo, maar haar romantische kant werd altijd meer in de verf gezet, terwijl die bij ons een beetje aan het wegebben is.'

'Wij zijn tenslotte twee jonge deernes', lacht Rebekka. 'En we hebben op sommige vlakken nu eenmaal een andere smaak. Het gaat er ons ook allerminst om trendgebonden te werken – dat willen we zeker niet – we willen wel meegaan met de tijd en bijvoorbeeld nieuwe stoffen en materialen onderzoeken. De eerste Earth-collectie krijgt als thema *Jeanne d'Arc* en komt in de winter van 2014-2015 uit. Spannend.'

Walkurenlingerie

Bewondering en fascinatie voor vrouwen. Ook dat is iets wat beide zussen met hun moeder gemeen hebben. In de foto's van Rebekka zie je zelden of nooit een man figureren. En Epiphany vertelt dat ze met haar eigen lingerielijn is begonnen door haar grote liefde voor vrouwen: 'Ik ben wel hetero, maar ik adoreer vrouwen. In lingerie kan ik

die fascinatie voor vrouwelijk schoon perfect uiten.' Ze geeft haar merk haar eigen naam: *Epiphany*. De eerste collectie heeft ze vlak voor het jaareinde voorgesteld aan pers en publiek. Het keurslijf 'lingerie' past de stukken wel, maar het zit tegelijk een beetje krap. 'Het is inderdaad meer dan lingerie. Toen ik de collectie ontwierp, heb ik ze niet onmiddellijk in dat hokje gestopt. Gaandeweg is ze uitgegroeid tot lingerie die ook gezien mag worden. Je hebt bijvoorbeeld een beha met een hoge slip die je met een blazer en een broek kunt combineren, op zo'n manier dat je onderkleding ook je bovenkleding is. En als je er stuk voor stuk alle laagjes afpelt, hou je een sexy setje over. Ik heb me geïnspireerd op de *Walkuren*, strijdsvrouwen uit de Noorse mythologie. Het is dus zeker geen doetjescollectie. De stukken zijn perfect geschikt voor vrouwen die zich sterk voelen of zich zo willen voelen. Zoals ik mijn *stoute botten* draag als ik wat kracht kan gebruiken, zo hoop ik dat mijn lingerie voor mijn klanten powerstukken kan bevatten.' Qua vormgeving is haar collectie allesbehalve klassiek. 'Dat is het grote voordeel van niet geschoold te zijn in lingerie. Ik hou me ook helemaal niet aan de traditionele beperkingen ervan. Ik ben beginnen tekenen en kwam met een absurd idee op de proppen, waarvan het atelier eerst zei dat het onuitvoerbaar was. Maar kijk, na twee jaar ontwikkelen bleek dat het wel kon.'

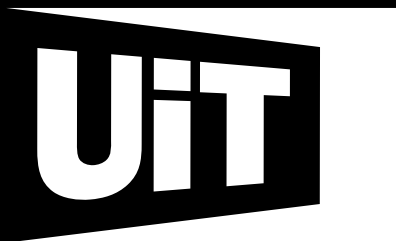
Sculpteren met lichamen en licht

Sferen en imaginaire beelden interesseren Rebekka. 'Ik wil atmosferen creëren en fotografie is het medium dat ik daarvoor gebruik. Het gaat me veel minder om de effectieve klik op de knop dan om het onderzoek dat daaraan voorafgaat: ik wil via mijn foto's een zoektocht door het leven voeren. Het is als sculpteren met lichamen en licht.'

Vanaf februari zal Rebekka samenwerken met *Libertine*, de galerie van Emilie Dujat aan de Zavel. 'Het is niet zo moeilijk om een galerie te vinden, wel om er een te vinden die goed is voor jouw werk. In mode moet je altijd een evenwicht vinden tussen creativiteit en commercie, je klanten moeten je creaties immers willen en kunnen dragen. In mijn kunst wil ik dat soort concessies niet maken. Je houdt ervan of niet. Ik zal nooit een productiemachine worden. Als een visueel kunstenaar puur werkt in functie van zijn klanten, is hij niet goed bezig. Bij Emilie zit ik op dat vlak goed. Zij voelt mijn werk goed aan en zij wil het ondersteunen op internationale beurzen. Ik kijk ernaar uit.'

i www.kaattilley.com
www.salonboudoir.com
www.epiphany.be

AGENDA
JANUARI
2014

in de Rand

Usdum of het afdalen in de mijn

DANS

Omdat zijn gezelschap vijftien jaar bestaat, herneemt **Claudio Bernardo** zijn spraakmakende choreografie *Usdum*. Met **Milton Paulu** roept hij de helse sfeer op in de Braziliaanse mijnen. Zij baseren zich op het Driekoningenboek *Gaspard, Melchior et Balthazar* van de Franse schrijver Michel Tournier, die de ondergang van het Bijbelse Sodom beschrijft. In Serra Pelada zwoegden 40.000 mannen jarenlang voor hun brood. Wegens de zware werkomstandigheden waren vrouwen niet toegelaten. Allen waren bezeten door de goudkoorts. De dansers voeren dezelfde bewegingen uit als de mijnwerkers. Onder luid geraas kappen ze stukken weg en nemen

ze steeds grotere risico's. Pas bij hun terugkeer thuis kunnen ze weer zichzelf zijn. Ze spelen met de kinderen en genieten van het samen zijn met hun vrouw. Rode draad in de choreografie zijn de slopende handelingen in de mijn, die worden herhaald tot ze er bijna waanzinnig van worden. Voor de oerversie dienden de verweerde binnenmuren van de Brigittinnekapel als decor. De wanden in Dilbeek zullen op een meer abstracte manier aan de delfsituaties herinneren. ■ LD

DO · 16 JAN · 20.30

Usdum

As Palavras - Cie Claudio Bernardo
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Een vrijdag met een angel

THEATER

De Spelerij herneemt *Vrijdag* van Hugo Claus in bruidsjurk. Niet alleen de vrouwen tooien zich in het barokke wit. Ook de heren worden door regisseuse **Paula Bengels** veroordeeld tot dit omslachtige vrouwelijke feestkostuum. Ze moffelen onvermijdelijk ook enkele deosticks in hun kleren. Opdat het zweet niet al te veel sporen zou nalaten, bevrijden ze zich meteen van het bovenstuk. Hun onderlijfje steekt schril af tegen de ruisende sleepronk. Wat wordt er herdacht of gevierd? Het hoofdpersonage Georges keert voortijdig terug uit de gevangenis. Hij was in de cel beland omdat hij zijn dochter misbruikte. Tijdens zijn afwezigheid raakte zijn vrouw in verwachting van een kerel uit de buurt. De bruidsjurken herinneren in die context aan communiciekledjes. De gebeurtenis vindt plaats op Goede Vrijdag. Allemaal stokpaardjes van de Vlaamse auteur, die door **Mathias Sercu**, **Eva Van der Gucht**, **David Santens** en **Lynn Van Royen** met een ironisch ondertoontje onder handen worden genomen. De acteurs zijn niet zachtzinnig voor elkaar. Ze noemen de dingen bij hun naam, maar toch zijn ze op korte termijn uit op verzoening. ■ LD

Vrijdag (Hugo Claus)

De Spelerij

VR 17 JAN · 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

VR · 24 JAN · 20.30

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

De ontvoering van Sita door Ravana. De vogel Jatayu probeert haar te redden.

hij de sluwe diplomaat, de snoever en de bedelaar. Je herkent hem aan zijn witte dierenvacht, zijn oorhangers en vaak ook aan de twaalf zonnen in zijn mond. De demonenkoning, die de verloofde van Rama heeft ontvoerd, ziet er door zijn grijnzend aangezicht en zijn coiffure altijd afzichtelijk uit. Hoewel hij beschikt over extra armen en benen moet hij tegen zijn rivaal het onderspit delven. Raadselachtig zijn de miniaturen, geïnspireerd op het betoverde bos. We maken kennis met uiteenlopende schilderstijlen. Soms wordt op één blad een volledig hoofdstuk uitgebeeld, maar meestal beperkt de miniaturist zich tot een detail. Wanneer Rama zijn boog spant, zie je hoe hij vergeefs probeert zijn stress te onderdrukken. Het idool van de hindugemeenschap zou veel kunnen opsteken van de zenboeddhisten. ■ LD

TOT 18 MEI
Ramayana

Brussel, Jubelparkmuseum,
www.kmkg-mrah.be

Raadselachtige miniaturen

**EX
PO**

Niets dan lof voor de tentoonstelling van oogstrelende miniaturen die Europalia India uit het Nationaal Museum van New Delhi liet overvliegen naar het Brusselse Jubelparkmuseum. Het lijvige Indiase liefdesepos van 24.000 verzen, dat wordt toegeschre-

ven aan Valmiki, is door ontelbare filmversies, stripvarianten, musicals en theatrale bewerkingen populairder dan de Mahabharata. Rama belichaamt de talentrijke modelprins. Al van kindsbeen zijn Indiërs vertrouwd met Hanuman, de grappige aanvoerder van het apenleger. Naast zijn militaire functie speelt

De strijd om de

**EX
PO**

In Museum M in Leuven loopt dit voorjaar een opmerkelijke tentoonstelling van ruimtelijke experimenten door Aleksandra Mir.

Hoewel deze videaste, performance artieste en collage kunstenares in 1976 in Polen werd geboren, wil ze niet als Poolse bestempeld worden. Ook met Zweden, waar ze opgroeide en met New York City, waar ze media-kunst en antropologie studeerde, voelt ze geen affiniteit. Zelfs Palermo in Sicilië, waar ze vijf jaar resideerde, en Londen, dat haar huidige thuishaven is, beschouwt ze als tijdelijke werkplekken, waarvoor ze zich geen nationale identiteit laat opdringen.

'Net als de ruimtevaarders bekijk ik de aarde vanuit het heelal', verklaart ze. 'De opdeling in staten en naties heeft een fnuikend effect op de verbeelding van de wereldburger. Ongeremde verken-

ningstochten zijn mijn doel. Waar *The Space Age* naartoe leidt, blijft een mysterie. Ik nodig iedere nieuwsgierige sterveling uit om een kijkje te nemen in ons voorlopig archief.'

Vorig jaar encenseerde ze in Porto Alegre, Brazilië, een spectaculaire satellietcrash. Van de virtueel neergestorte wrakstukken werden foto's gemaakt, die op de voorpagina's van gezaghebbende kranten verschenen. De ingelijste uitvergroete artikelen hangen tussen oude prenten van eerste communiefeestjes in een Italiaans dorpje, waarop ze de centrale figuren door raketten en andere ruimtevuigen heeft vervangen. 'Ik toon aan hoe gemakkelijk de media en het publiek te manipuleren zijn', zegt Mir. 'Boven-

Dichterlijke bezweringen

LITERA TUUR

Poëzie overbrugt de generatiekloof. **Seckou Ouologuem** (*1985) en **Chris Lomme** (*1938) kwamen nader tot elkaar dankzij hun passie voor het dichten. Samen schuifelen ze met diepzinnige gedachten over de Vlaamse podia. Voor de donkere *slam-koning* klinken de kreten als aanroepingen. Hij lijkt ons te betrekken in een hypnotiserende ceremonie, die door de woorden van dichters wordt gevoed. Lomme oogt behoedzamer. Zij heeft een voorliefde voor vrouwelijke taalkunstenaars, maar ook de gedichten van mannelijke denkers kunnen haar tijdens intieme momenten beroeren. Met vlamme ogen citeert ze de Poolse Nobelprijswinnares Wislawa Szymborska. Ook Anna Achmatova en Ingrid Jonker lagen op haar slaapkamerkastje. En wat te denken van de serene kanteke-

ningen van de Franse dichter Jacques Prévert? Billie Holiday en Mahalia Jackson zijn nooit veraf. Videobeelden verruimen het speelvak. De continenten schuiven bij iedere voorstelling weer wat dichters naar elkaar. ■ LD

DO · 30 JAN · 20:15

Chris Lomme vs. Seckou Ouologuem

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

Dansen is kinderspel

Zullen we nog *een danske* doen? Dat stelde het Antwerpse jeugdtheater **HetPaleis** voor nadat het eerste *Danske* - een woordloze bewegingsvoorstelling voor kinderen uit 2009 - zo'n succes was geworden. *Danske* was een idee van choreografe en danseres **Birgit Kersbergen** en acteur, regisseur en muzikant **Manou Kersting**. Ze maakten een dansvoorstelling voor kinderen die vertrok vanuit herkenbare lichaamshoudingen, bewegingen en spelletjes van kinderen. Het werd een knappe hommage aan kinderen die niet kunnen stilzitten, en die als de volwassenen van huis zijn, beginnen dansen op (of onder) de tafel. Trekken en duwen, overal op kruipen, gevaarlijke acrobatieën uithalen op een balancerende stoel, elkaar beconcurreren met handenstand en radslag, geniepige handtastelijkheden laten escaleren tot plaagstoten of zelfs pestgedrag: al deze gedragingen werden op een associatieve manier gemonteerd tot een dynamische voorstelling ondersteund door een intrigerende geluidsband.

Ook het vervolg *Nog een danske* lijkt dus een voorstelling te worden waar volwassenen van kunnen meegenieten. Het bovenmaatse decor en de nette retrokostuums waar kinderen van vorige generaties in uitgedost werden, zien er alvast knap uit. Ook het lichtontwerp speelt een cruciale rol. ■ MB

WO · 22 JAN · 15:00

Nog een danske (+4j)

HetPaleis

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ruimte

dien ontdekte ik grote overeenkomsten tussen menselijke gedragingen in een religieuze context en een ruimtevaart omgeving. In beide gevallen reageren de aanwezigen vol eerbied en bewondering op een *bovenaardse verschijning*.'

Omdat ze als vrouw nooit geëngageerd zal worden voor een reis naar de maan transformeerde ze met de hulp van honderden vrijwilligers het strand van Wijk aan Zee in Nederland in een onherbergzaam maanlandschap met heuvels en kraters. Ze betrok bij het project een Zweedse fabrikant van fotocamera's die het team van Apollo 11 met camera's had uitgerust om de eerste maanlanding te documenteren. Aan de filmgeluiden van *First woman on the moon* is de stem van president Kennedy toegevoegd. Hij roept de natie op om zich achter de prestigieuze Amerikaanse missie te scharen. Dankzij de film kwam Aleksandra Mir in contact met Neil Armstrong, de eerste echte maanreiziger, en met Arthur

C. Clarke, de auteur van *Space Odyssey*. 'De strijd om de ruimte was altijd een chauvinistisch machtsspel, waaruit vrouwen werden geweerd. Mijn film verzacht de opgelopen frustraties.'

Voor *The seduction of Galilei* stapelde ze met haar team torenhoog zware autobanden. Telkens de boel in elkaar stuikt, moest weer van meet af aan worden herbegonnen. 'Galilei gooide gewichten met verschillende massa van de toren van Pisa. De zware en de lichte gewichten vielen even snel naar beneden. De zwaartekracht kan niet overwonnen worden. Wie tegen deze natuurwet ingaat, wordt als Sisyphus gestraft. Tot het einde der tijden zal hij een rotsblok tegen een berg moeten opduwen.' ■ LUDO DOSOGNE

TOT 16 FEB

The Space Age

Aleksandra Mir

Leuven, Museum M, www.mleuven.be

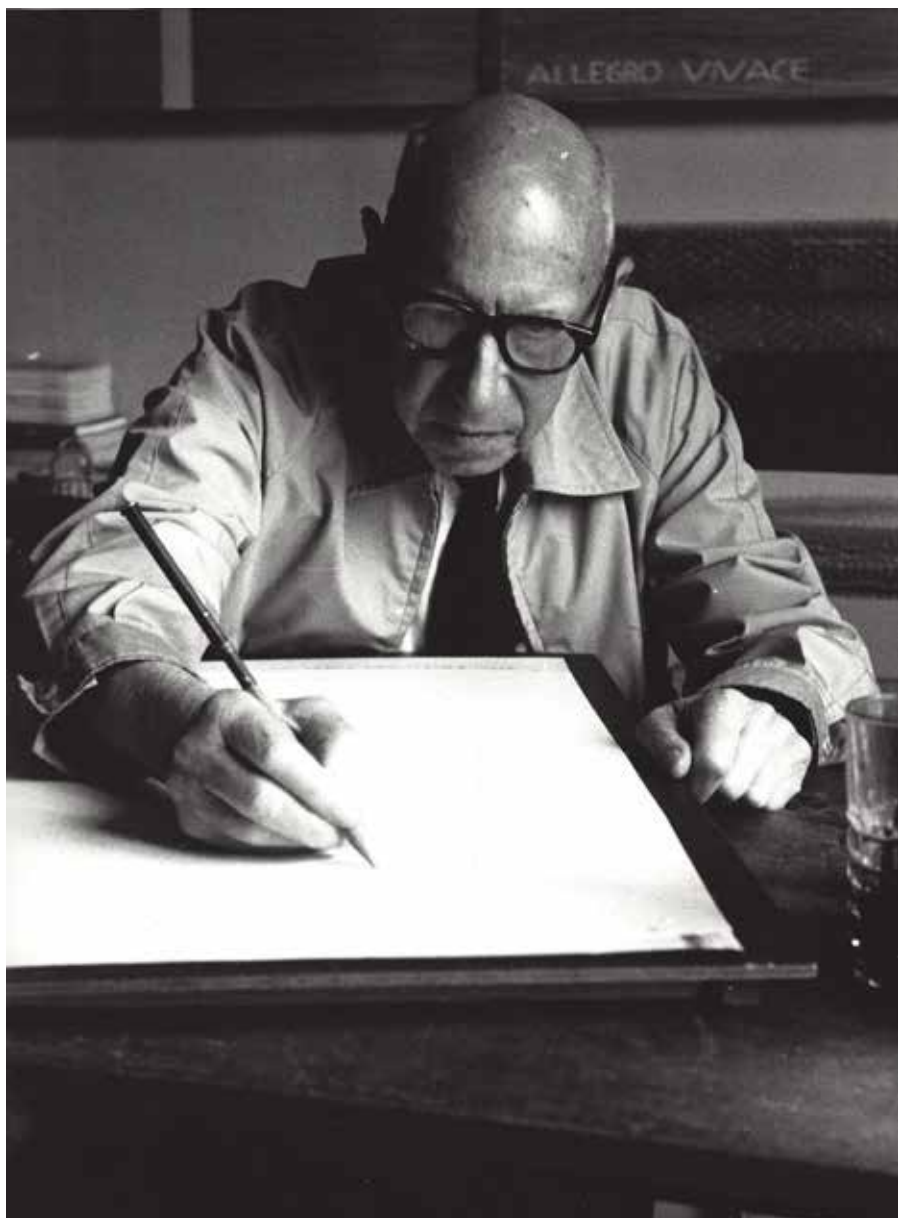
Moordkruis

SINT-PIETERS-LEEUEW Moordwapen, moordzaak, moordaanslag, moordlust, moordgriet, zijn woorden die ons allemaal bekend in de oren klinken, maar weet je ook wat een *moordkruis* is? Op de Bergensesteenweg staat er één, ingewerkt in de bakstenen muur van een schuur. Het dateert uit de 18e eeuw toen op die plek, nog voor Napoleon hier ten strijde trok, een soldaat werd neergeschoten. Het is een kruis, gehouwen uit streekeigen *arkose*, een hard gesteente dat uit mineralen als kwarts en veldspaat bestaat. De inscriptie 'Hier werd miserabelyck doorschoten Michael Demaere den 8 juni 1708 / Requiescat in pace' is doorheen de tijd vervaagd. Vermoedelijk werd het opgericht door de dader van de moord zelf, als blijk van respect voor het slachtoffer en als boetedoening. Het gebruik vindt wellicht zijn oorsprong bij de Germanen, die de bloedwraak kenden. De dader kon deze bloedwraak afkopen bij de nabestaanden van het slachtoffer. Als bewijs hiervan werd een gedenkteken opgericht. Nog tot in de 17e eeuw kon een rechter een veroordeelde als bijkomende straf de verplichting opleggen een *zoenkruis* op te richten. Vanaf de 19e eeuw verviel dit gebruik en waren het de familieleden van de slachtoffers die een kruis als eerbetoon plaatsten. Het moordkruis in Sint-Pieters-Leeuw is vandaag de dag erg verweerd, maar wel beschermd erfgoed. Bijzonder om langs de drukke steenweg, temidden van hedendaagse winkelketens, garages en bedrijven, een relict aan te treffen dat herinnert aan een daad uit de tijd dat Fransen, Duitsers, Engelsen en Hollanders hevig strijd leverden om dit grondgebied. ■ TDW

Zing en zet

MU
ZIEK

Zap Mama debuteerde ooit als meerstemmig vocaal vrouwenkwintet met wereldwijde ambities. Oprichtster **Marie Daulne** heeft een Belgische vader, die in het jaar van haar geboorte in Congo werd vermoord, en een Bantu moeder. Zij werd met haar familie naar België geëvacueerd. Als zangeres focuste ze op folk, urban, American soul en Afro pop. Als vanzelfsprekend werd van deze paden afgeweken en waren er geestesverruimende kruisbestuivingen. 'Dit seizoen nodigen we alle geïn-

je hart open

teresseerden uit om een lied uit onze jongste *Stereo Track* te kiezen en dit grondig in te studeren', zegt Daulne. 'Een andere mogelijkheid bieden we met *The entire collection of multi audio vocal parts*. Wie genoeg heeft geoefend, maakt op de Flash Mob Concerts automatisch deel uit van het koor. Door te zingen stel je je hart open. De stem is het mooiste instrument waarover de mens beschikt.' Begin januari is er een bruisend muzikaal feest in CC Het Bolwerk in Vilvoorde. De karavaan doet later ook Den-dermonde en enkele buitenlandse festivals aan.

ZA • 4 JAN • 20.30

Vocal flashmob concert

Zap Mama
Vilvoorde, CC Het Bol-
werk, 02 255 46 90

Hunker naar het kosmopolitische

EX
PO

Collega's en zielsverwanten van Felix De Boeck mogen rekenen op bijzondere belangstelling in het FelixArt Museum in Drogenbos. Dat aan Michel Seuphor (1901-1999) een uitgebreide retrospectieve wordt gewijd, blijft uitzonderlijk.

Hoewel in de artistieke en filosofische milieus vaak naar zijn beeldende kunst en poëzie wordt verwezen, heeft slechts een kleine minderheid de werken ook echt aanschouwd, gelezen of beluisterd. **Sergio Servellon**, artistiek directeur van het FelixArt Museum, kon de hand leggen op twee videoportretten en twee indrukwekkende metershoge vazen uit de Manufacture Nationale de Sèvres (Frankrijk), die door de kunstenaar zijn ontworpen. Seuphor vestigde echter vooral zijn naam door zijn eenlijnige pentekeningen, kleurrijke collages en assemblages. Dat ook de toegepaste kunst hem nauw aan het hart lag, blijkt uit zijn kartons voor tapijten, die voor de buitenwereld verborgen bleven.

Michel Seuphor of Fernand Berckelaers groeide op in Borgerhout en was er zelfs een tijdje propagandist van de Vlaamse zaak. Als artiestennaam koos hij voor een anagram van Orfeus, de mythische dichter, die in de onderwereld afdaalde om zijn overleden

vrouw Eurydike terug te vinden. Op zijn 24e vestigde hij zich definitief in Parijs omdat in zijn ogen het kunstmilieu daar verhevener en kosmopolitischer leek dan in de eigen streek.

Idealen

'Seuphor spiegelde zich aan de vogels', licht Servellon toe. 'Hun vrijheid van bewegen fascineerde hem. Ze pikken hun eten van de grond, maar meteen vliegen ze weer op, want het hogere trekt hen aan. Het spirituele is een van de belangrijkste drijfveren voor de kunstenaar. Hij knoopt aan bij de idealen van de eerste generatie abstracte kunstenaars, hoewel hij zelf deel uitmaakt van de tweede generatie die nuchter en rationeler is. Om de pure abstractie levend te houden, schrijft hij de geschiedenis van deze kunststijl. Daarin neemt hij afstand van de formele kunst, het surrealisme, het culturele relativisme en hun cynische uitlopers. Hij gelooft in de mens en neemt bijgevolg humanitaire, morele standpunten in.'

Leemtekeningen

In zijn *Dessins à lacunes* (leemtekeningen) wordt ten voordele van het geraffineerde lijnenspel veel ruimte uitgespaard. Zo ontstaat een mystieke leegte. Wanneer acht tot twaalf tekeningen worden samengevoegd, resulteert dat in een ensemble. In zijn toegepaste kunst speelt de spiraal een belangrijke rol.

Ook het decor dat Piet Modriaan voor Seuphors enige toneelstuk *L'éphémère est éternel* in 1928 bedacht, is voor de gelegenheid gereconstrueerd.

Sixties revival

'De tentoonstelling speelt in op de vernieuwde aandacht van de massamedia voor de jaren zestig', licht Servellon toe. 'De proestbeweging, het Living Theatre, de aantekelijke muziek van The Beatles en hun epigonen, de luchtige kleren, de meditatie-experimenten bij de Maharashi waren de achtergrond voor Seuphors authentieke creaties. Laten we hopen dat deze retrospectieve de voedingsbodem wordt voor een nieuwe evolutie in de kunstwereld.' ■ LUDO DOSOGNE

TOT 9 MAA

Michel Seuphor

Drogenbos, FelixArt Museum, www.felixart.org

© PASCAL MANNAERTS

Raga en ragini

MU
ZIEK

'Duurzame vreugde en een innerlijke rust zijn de hoogste doelstellingen die een mens kan nastreven', vindt zanggoeroe **Madhup Mudgal**. Hij vertolkt teksten uit de *Upanishaden* vanuit een sacrale gevoeligheid. Hij troont

het publiek mee naar bloemrijke tuinen, waar de natuur zich in al zijn pracht aan ons openbaart. In het kader van de *Jazzlab Series* verwelkomt het **Ragini Trio** de Indiase vocalist. Met dank aan Europalia, dat een ongeëvenaard programma van Indiase klassieke muziek voorstelt. Het Ragini Trio verwijst in zijn naam naar de vrouwelijke variant van de *raga*. Muzikanten zijn druk in de weer met hun lichaam en hun instrument tot ze de juiste toon of stemmingskleur vinden. Met de bekomen raga's of ragini's kunnen vervolgens klassieke Indiase melodieën worden opgebouwd. Het wordt alleszins een uniek concert, want Madhup Mudgal gaat de confrontatie aan met Westerse in plaats van Oosterse instrumenten, hoewel hij gewoonlijk wordt begeleid door tabla spelers. **Lander Gyselincx**, **Nathan Daems** en **Marco Bardoscia** brengen hun saxofoon, contrabas en drumstel mee. ■ LD

VR · 17 JAN · 2015

Ragini Trio en Madhup Mudgal

Jazzlabseries Europalia India

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

Aandacht voor Griekenland

EX
PO

Naar aanleiding van het Grieks voorzitterschap van de Europese Raad pakt Bozar de komende maanden uit met een omvangrijk multidisciplinair programma, waarin verschillende aspecten van de vroegere en de hedendaagse Griekse cultuur worden belicht.

© PANOS KOKKINIAS

Speerpunt is de *Nautilus* tentoonstelling, waarin de Griekse wateren in de meest letterlijke betekenis onder de loep worden genomen. Hoe evolueerde de verhouding tussen de Grieken en de Middellandse Zee? Welke navigatiesystemen werden er gebruikt? Nationale musea uit Griekenland leenden kostbare stukken uit die voor de eerste maal het land verlaten.

Focus on Greece wordt het grootste Griekse evenement in de Europese hoofdstad sinds Europalia Griekenland in 1982, toen ook boegbeelden uit de muziek- en filmwereld als Mikis Theodorakis, Melina Mercouri en Maria Farantouri present tekenden. 'De hoofdtentoonstelling in Bozar concentreerde zich toen op de relatie tussen goden en mensen', herinnert tentoonstellingscoördinatrice **Kristel Tsilidaris** zich. 'Ditmaal draait het om de natuur, de mobiliteit en hun verhouding

tot de identiteit. Het gaat ook over de rol die Griekenland vervult in Europa. Onder de honderd historische stukken die we presenteren, zijn de opeenvolgende periodes en regionale stijlen representatief vertegenwoordigd. Naast de abstracte, witte figuren van de Cycladen worden werken getoond van de klassieke Minoïsche, Myceense en Hellenistische beschaving tot 200 voor Christus. Rituele objecten krijgen een plaats naast geografische kaarten en zeegezichten. Er wordt ook meermaals verwezen naar de Akropolis.'

De financiële crisis, waarmee het land al enige tijd worstelt, was geen hinderpaal om dit evenement te organiseren. 'Integendeel. Griekenland wil zijn plek binnen Europa veilig stellen en voert forse bezuinigingen door. Ondertussen wil het alle mogelijkheden benutten om aan de andere lidstaten te tonen hoe talentrijk en creatief de bevolking

is. De hedendaagse kunst bloeit als nooit tevoren. Ook al is er in die milieus felle kritiek op het beleid, toch dokteren de Grieken nieuwe artistieke, ecologisch verantwoorde ontwikkelingsmodellen uit die hun imago zal oppoetsen.'

Wie zich op de Griekse wateren waagt, weet dat hij een avontuurlijke tijd tegemoet gaat. De mythische figuren die hij kan ontmoeten, dwingen de reiziger om de kapitein tot spoed aan te manen. Door in het voetspoor van Homeros of Alexander de Grote een eigen odyssee uit te stippelen, kan de geschiedenis worden herschreven en lacht de toekomst de reiziger tegemoet.

■ LUDO DOSOGNE

14 JAN TOT 27 APR

Focus on Greece

Brussel, Bozar, www.bozar.be

agenda

PO DIUM

THEATER

ZO · 5 JAN · 15.00

Amadeus

Loge10

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

VR · 10 JAN · 20.30

De snoek van Sjestov

MartHaltentatief

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

10, 11, 12, 17 EN 18 JAN · 20.00 EN
15.00

Acht vrouwen

Toneelgroep Kris Kras

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

Vrijdag (Hugo Claus)

De Spelerij

VR · 17 JAN · 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

VR · 24 JAN · 20.30

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

ZO · 19 JAN · 20.30

Bog, Een poging het leven te herstructureren

De Jooode, Moen, Verbelen en

Vanderbruggen

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DO · 23 JAN · 20.00

Marathon five-o

Tableau nr.1

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

VR · 24 JAN · 20.30

Dorstig

Hof van Eede

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

ZA · 25 JAN · 20.30

De verteller

Fred Delfgaauw

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

VR · 31 JAN · 20.30

Trust

Bad van Marie

Tervuren, GC Papeblok, 02 766 53 47

KIDS

VR · 3 JAN · 11.00 EN 16.00

Nest (9m-3j)

Theater De Spiegel

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Pelle en de politiewagen rijdt weer uit (+5j)

familiefilm

ZO · 5 JAN · 15.00

Alsberg, CC de Meent,
02 359 16 00

ZO · 12 JAN · 10.00

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZA · 11 JAN · 14.00 EN 16.00

Sprookjesboom, de musical (+3j)

Efteling Theaterproducties

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO · 12 JAN · 15.00

Een dame in de kast

Laika

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA · 18 JAN · 19.00

Roomvlekpieternel

Els Trio

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

WO · 22 JAN · 15.00

Nog een danske (+4j)

HetPaleis

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

VR · 25 JAN · 19.00

Anna (+8j)

Bronks

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

HUMOR

Van Peel overleeft 2013

Michael Van Peel

DO · 2 JAN · 20.30

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

DO · 9 JAN · 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

Wanneer gaan we nog eens bowlen?

Bart Cannaerts

DO · 16 JAN · 20.00

Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

DO · 23 JAN · 20.30

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

VR · 17 JAN · 20.30

Nooit van niks iets

Johan Terryn

Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

VR · 17 JAN · 20.30

Zwerm

Henk Rijckaert

Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

WO · 22 JAN · 20.30

Fire in the hole

Eric Koller

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI · 28 JAN · 20.30

Circus Kribbe

Freek De Jonge

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

29 EN 30 JAN · 20.00

Hier is wat ik denk

Wouter Deprez

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

DO · 30 JAN · 20.30

Breken

Kommil Foo

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

VR · 31 JAN · 20.15

M'n zuster hangt in de luster

Echt Antwaarps teater

Alsberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DANS

DO · 16 JAN · 20.30

Udsum

As Palavras - Cie Claudio Bernardo

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

LITERATUUR

DO · 30 JAN · 19.00

Gedichtendag

gedichten en gerechten

Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

DO · 30 JAN · 20.15

Chris Lomme vs. Seckou Ouologuem

Alsberg, CC de Meent,
02 359 16 00

MU ZIEK

ZA · 4 JAN · 19.30

Weens nieuwjaarsconcert

Vlaams muziektheater o.l.v.

Roeland Daems

Alsberg, CC de Meent,
02 359 16 00

ZA · 4 JAN · 20.30

Vocal flashmob concert

Zap Mama

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Henk Rijckaert (17/01)

Dorstig (14/01)

Marina (5 en 7/01)

WO · 8 JAN · 20.30

Kantes de Boda

La Roza Enflorese
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

Bijna volwassen

Raymond van het Groenewoud

DO · 9 JAN · 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZA · 18 JAN · 20.30

Dilbeek, CC Westrand, 0
2 466 20 30

Le Franc Belge

Daan

VR · 10 JAN · 20.15

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZA · 11 JAN · 20.30

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

VR · 10 JAN · 20.30

Wals

Esmé Bos, Bart Voet & Gwen Cresens
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

ZA · 11 JAN · 20.00

Ik moet beter luisteren

Nele Bauwens
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZA · 11 JAN · 20.00

Welk oog en hoeveel tranen?

Jelle Cleymans
Sint-Pieters-Leeuw, CC Coloma,
02 371 22 62

Living roots, living hero – Tom Waits

ZA · 11 JAN · 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

VR · 17 JAN · 20.30

Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

DO · 16 JAN · 14.00

Connie Neefs, 60j tv

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

DO · 16 JAN · 20.30

Alfonsina

Orquesta Tanguedia
Humbeek, Eldorado, 02 263 03 43

ZA · 18 JAN · 20.00

Couleurs

Ivan Smeulders en Emile Verstraeten
Sint-Genesius-Rode, GC de Boesdaal-
hoeve, 02 381 14 51

ZA · 18 JAN · 20.15

Strange Days

An Pierlé
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

VR · 24 JAN · 20.30

Humor was nooit ver weg

Kleinkunsteiland
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

VR · 24 JAN · 20.30

Wals

Esmé Bos, Bart Voet & Gwen Cresens
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZA · 25 JAN · 20.00

Djangofollies

Rosenberg & Limberger family concert
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZO · 26 JAN · 11.00

A la carte

François Glorieux
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

VR · 31 JAN · 20.30

Midwinter Tales

Laïs
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

KLASSIEK

ZA · 11 JAN · 20.15

Het Zwanenmeer

Het ballet van de staatsopera
van Tatarstan
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZO · 12 JAN · 11.00

Burkhard Spinnler (piano)

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

WO · 15 JAN · 20.30

De Lof der Lichtheid (1)

met o.a. Piet Van Bockstal, Yutaka Oya
Grimbergen, sacristie abdijkerk,
02 263 03 43

VR · 17 JAN · 20.30

Yossif Ivanov & Luc Devos

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

VR · 24 JAN · 20.00

De dood van het meisje

Ensor Strijkkwartet & Dimitri Verhulst
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

JAZZ

DO · 16 JAN · 20.30

Whocat

Hoeilaart, cafetaria Felix Sohie,
02 657 05 04

VR · 17 JAN · 20.15

Ragini trio en Madhup Mudgal

jazzlabseriesi europalia India
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DO · 23 JAN · 20.30

La Femme Belge

Djangofollies
Humbeek, El Dorado, 02 263 03 43

FI LM

Marina

ZO · 5 JAN · 20.00

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DI · 7 JAN · 14.00

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

Gravity

MA · 6 JAN · 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

WO · 22 JAN · 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

La marche

DI · 7 JAN · 20.30

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

DI · 28 JAN · 20.30

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DI · 7 JAN · 20.30

The Counselor

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

La vie d'Adèle

WO · 8 JAN · 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZO · 19 JAN · 20.00

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZO · 12 JAN · 20.00

Behind the candelabra

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DI · 14 JAN · 20.30

Blood Ties

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DI · 14 JAN · 20.30

The Immigrant

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

WO · 15 JAN · 20.30

Prisoners

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DO · 16 JAN · 15.00 EN 20.00

De nieuwe wildernis

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

MA · 20 JAN · 20.30

Inside Llewyn Davis

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

La Marche (7 en 28/01)

Avant l'hiver (21/01)

Frederik Haegeman (8/01 tot 10/02)

DI · 21 JAN · 20.30

Avant l'hiver

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DI · 21 JAN · 20.30

Het Diner

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 26 JAN · 20.00

The Young and prodigious T.S. Spivet

Alsemberg, CC de Meent,
02 359 16 00

MA · 27 JAN · 20.30

Camille Claudel 1915

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO · 29 JAN · 20.30

Gabrielle

Overijsse, CC Den Blank, 02 687 59 59

TOT 31 JAN

Régine Van Nerom

kalligrafie
Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

TOT 5 JAN

Landschappen

Bureau Bas Smets
Antwerpen, VAI & deSingel,
www.vai.be

8 JAN TOT 4 FEB

Frederik Haegeman

fotografie
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

TOT 12 JAN

Van de Velde: passie, functie, schoonheid

Brussel, Jubelparkmuseum,
www.kmkg.be

14 JAN TOT 27 APR

Focus on Greece

Brussel, Bozar, www.bozar.be

24 TOT 30 JAN

Hildegarde: laat je kunsten zien

Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

TOT 16 FEB

The Space Age

Aleksandra Mir
Leuven, Museum M,
www.mleuven.be

TOT 9 MAA

Michel Seuphor

Drogenbos, FelixArt museum,
www.felixart.org

TOT 18 MEI

Ramayana

Brussel, Jubelparkmuseum,
www.kmkg-mrah.be

MA · 20 JAN · 15.00

Sri Lanka

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

DI · 21 JAN · 14.00

Stravinsky en Shostakovitch

Wouter De Bruyne
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

DI · 21 JAN · 14.00

Krachtlijnen voor een duurzaam lokaal beleid in de stadsrand

Dirk Holemans
Dilbeek, kasteel La Motte,
02 466 20 30

MA · 27 JAN · 20.30

Het geheim van de liefde

Leo Bormans
Dilbeek,
CC Westrand,
02 466 20 30

WO · 29 JAN · 20.30

Tanzania en Zanzibar

Dirk Rosseel
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZO · 5 JAN · 14.00

Glühweinwandeling

Dworp, Hanenbos,
02 356 24 78

ZO · 12 JAN · 14.00

Maretakwandeling

Dworp, Oud gemeentehuis,
02 356 24 78

DO · 16 JAN · 14.00

Rondom het klooster van Groenedaal

Hoelaart, Bosmuseum,
www.ngz.be

DO · 23 JAN · 14.00

Vossem en de Voer

Tervuren, Dorpstraat 3,
www.ngz.be

ZA · 11 JAN · 19.30

't Procheffest: Jezus-Eik anno 1914

Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

ELKE ZO TOT 23 FEB · VANAF 11.00

Winter leeft

Wolvertem, Neerhof,
0477 18 48 34

www.randkrant.be

Huisfotograaf **Filip Claessens** werkt 10 jaar voor RandKrant. Wil je meer persoonlijk werk van hem zien? Neem dan een kijkje op de virtuele fototentoonstelling van onze website www.randkrant.be

Omdat RandKrant al heel wat mooie namen kon strikken voor een interview en sommige onder hen nu populairder dan ooit zijn, start de rubriek *Ooit in RK* op www.randkrant.be. **Stromae** bijt de spits af!

The Space Age (tot 16/02)

Sri Lanka (20/01)

De agenda wordt samengesteld met gegevens uit de Uitdatabank. Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de agenda, moeten ons hun informatie anderhalve maand voor het verschijnen ervan bezorgen. Je kunt de gegevens mailen naar randkrant@derand.be, per brief sturen naar ons redactieadres (RandKrant – UIT in de Rand Agenda, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel) of invoeren in de Uitdatabank via www.uitdatabank.be. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschaps- en cultuurcentra in de Rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen, worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de Rand. Het volledige vormingsaanbod van Arch'educ vind je op www.archeduc.be.

Eerlijk fotograferen

‘Meer en meer mensen en bedrijven willen een opgepoetst beeld van zichzelf ophangen. Ik probeer dat laagje schone schijn eraf te krabben. Ik wil de mensen en de wereld fotograferen zoals ze zijn.’

TEKST Geert Selleslach ■ FOTO David Legrève

Fotograaf Filip Claessens werkt tien jaar voor RandKrant en zijn uitgangspunt is sterker dan ooit. ‘Nog snel naar de kapper of een modieuze jas aantrekken voor de fotograaf komt, ik hou er niet van’, zegt Claessens. ‘Ik wil eerlijk fotograferen, zoals het is, zonder opsmuk.’ Het juiste, onbewaakte moment vatten, kost tijd. ‘Voor RandKrant maak ik veel portretten. Dat kan een uur of langer in beslag nemen, al lukt dat niet altijd. Ik wil de mensen die ik fotografeer wat beter leren kennen, hen op hun gemak stellen. Elke foto is niet alleen *klik en weg*, het is ook een ontmoeting met iemand. De fotografie heeft mij met

mensen leren omgaan. Ik toon respect en dan krijg ik respect terug.’ Zo ging hij voor onze reeks ateliers met beeldend kunstenaar Bert De Keyser twee halve dagen op stap. Dat was niet zo gepland, maar het leverde wel sterke foto’s op. ‘Ik wil het gevoel hebben dat ik het uiterste heb gedaan.’ Ook voor zijn natuurfoto’s haalt Claessens het onderste uit de kan. Hij gaat meerdere keren naar dezelfde plaats om te zien wanneer het licht goed valt. Zo wachtte hij in het Bloso-domein van Hofstade ooit twee dagen om een reiger te kunnen fotograferen zoals hij het wilde. De vogel werkte niet echt mee, maar Claessens kreeg zijn zin.

Registreren

‘Van jongs af dacht ik in beelden. Nu merk ik dat ik de dingen soms sneller en scherper zie dan anderen. Met mijn beelden wil ik harmonie scheppen in de wereld.’ Claessens was tien toen hij zijn eerste filmpje schoot. In zijn humaniora kreeg hij de smaak te pakken. Later studeerde hij af als Meester in de Beeldende Kunsten in de Media en Designacademie van Genk. Ondertussen had hij als jonge tiener het land rondgereisd. ‘Ik raakte gefascineerd door grote steden, ging als jonge snaak naar Antwerpen, Brussel en de Waalse steden. Straatfotografie zonder make-up. Registreren, niet manipuleren. Ik hou van een oude arbeidersstad als Vilvoorde waar je foto’s van gewone mensen kan nemen. Natureel. Ik heb een zwak voor mensen die het net niet halen, die uit de boot vallen. Sociale fotografie.’

Hij heeft tien jaar de Rand gefotografeerd. Is er veel veranderd? ‘Eerst kende ik de Rand niet zo goed. Het was de regio waar je doorreed om naar elders te gaan. Na tien jaar is er bijna geen plek meer waar ik niet ben geweest. Het is een interessante regio vol tegenstellingen. Vooral de verhouding van de stad ten aanzien van het platteland blijft boeiend. Ook de evolutie van de aangespoelde mensen die via Brussel naar de Rand trekken.’

Poort naar de wereld

‘Tijdens mijn stage bij de krant De Morgen heb ik veel bijgeleerd. Nadien heb ik vooral mijn eigen stijl en werkwijze ontwikkeld. Tijd nemen, zoals een visser wacht tot de vis bijt. Alleen werken ook.’ En toch ook blij met mensen die hem achteraf zeggen hoe fijn ze het hebben gevonden. Verrast soms, wanneer buurtbewoners na drie dagen koukleumen op dezelfde plaats, wachtend op het juiste moment, hem een warme kom soep brengen. Of professor Francis Heylighen die hem voorstelt om van hem een foto te nemen wanneer hij in een boom klimt, ‘niet echt iets wat je van een professor verwacht’. Of mee achter de vuilniskar lopen en merken wat die mensen allemaal naar het hoofd geslingerd krijgen van ongeduldige automobilisten.

Na tien jaar kan Claessens van zijn freelance fotografie leven, maar houdt hij voor de zekerheid een weekendbaan als ploegbaas in een metaalfabriek aan. ‘Ik ben blij dat ik heb doorgezet in de fotografie. Je komt zowat overal en leert heel diverse mensen kennen. De fotografie heeft mijn blik op de wereld geopend. Ik noem het mijn excuus om de wereld te zien. Al heb je bij elke foto ook altijd een portie geluk nodig.’

i Filip Claessens, tien jaar fotograaf van RandKrant. Zie ook zijn foto op pg. 30-31 in *Oog voor de rand* en op www.randkrant.be voor meer werk van hem.

Teirlinckhuis gaat dicht

Met een droge persmededeling kondigde het schepencollege van Beersel op 22 augustus totaal onverwacht aan de werking van het Herman Teirlinckmuseum aan de Uwenberg op 1 januari 2014 stop te zetten. De beslissing ontkende meteen een storm van protest. Een reconstructie.

TEKST Luc Vanheerentals ■ FOTO Filip Claessens

Herman Teirlinck (1879-1967) was een veelzijdig auteur van romans, poëzie en toneelstukken. Hij is vooral bekend van zijn boeken *Maria Speermalie* en *Rolande met de bles*. In 1950 kreeg hij voor zijn oeuvre de vijfjaarlijkse Staatsprijs voor Vlaamse Letterkunde. Hij lag aan de basis van de huidige Studio Teirlinck. Teirlinck woonde in het huis in Beersel van 1936 tot aan zijn dood. In 1979, het Herman Teirlinckjaar, kocht de gemeente het pand aan en richtte het in als museum en kunstgalerij.

Geen geld geen interesse

De gemeente motiveerde de beslissing om het museum te sluiten met financiële argumenten. Tijdens de gemeenteraad in september waarop de collegebeslissing werd bevestigd, stelde schepen van Financiën en Cultuur Eddy Deknopper (CD&V) dat Beersel de 400.000 euro voor de renovatie van het pand niet kan en wil ophoesten. In de persmededeling wees de gemeente ook op 'de sterk afgenomen publieke belangstelling en de beperkte *gedragenheid* door de Beerselse bevolking'. In januari 2013 bijvoorbeeld kreeg het museum 140 mensen over de vloer, in februari 27, in maart 124. Eerder liet burgemeester Hugo Vandaele (CD&V) weten dat het museum geen kerntaak van de gemeente is, maar gemeenteoverschrijdend. Volgens hem moet een hogere overheid de verantwoordelijkheid overnemen.

Inventaris

Lokaal protesteerden de cultuurraad, verschillende cultuurverenigingen en vzw Zenne en Zoniën tegen de beslissing. In een onlinepetitie haalden de *Vrienden van Herman Teirlinck* zo'n 1.800 protesthandtekeningen op. De gemeente reageerde echter negatief op de vraag om de beslissing één jaar uit te stellen

om andere instanties de kans te geven een oplossing uit te werken. Schrijvers als Benno Barnard en Geert Van Istendael haalden in een column in *De Morgen* scherp uit tegen 'de sluiting van het museum van een van de grootste Vlaamse schrijvers'. Tijdens de raadszitting van september hekelde oppositieraadslid Ben Weyts (N-VA) 'dat Beersel niet de moed heeft om haar eigen Nederlandstalig cultuur erfgoed te bewaren. Teirlinck is niet elitair, het is onze eigen cultuur. U hebt het FDF niet nodig voor dit soort beslissingen, u neemt ze zelf.'

Beersel staat open voor een overname door een hogere overheid. Wat de collectie betreft, wees de minister van Cultuur Joke Schauvliege (CD&V) op 17 oktober in het Vlaams Parlement dat een deel ervan eigendom is van het Letterenhuis in Antwerpen. 'Het is logisch dat wij ernaar moeten streven de gehele collectie samen te houden en kwalitatief te beheren.' Op het ogenblik dat wij dit schrijven (eind november) is Beersel bezig met de inventaris van de collectie.

Geen bescherming

Vlaams minister voor de Rand, Geert Bourgeois (N-VA), liet op 27 november in het Vlaams Parlement weten dat het pand aan de Uwenberg

niet in aanmerking komt voor bescherming. 'Aangezien ik me bewust ben van het waardevolle karakter op sociaal-cultureel vlak heb ik een tweede opinie gevraagd aan de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen.' Volgens Bourgeois hebben zowel Cultuur, Erfgoed als Toerisme geen middelen voor een eventuele aankoop van het huis. 'De Vlaamse Landmaatschappij onderzoekt mogelijkheden tot aankoop in het kader van het landinrichtingsproject Land van Teirlinck.' Het adviescomité van het Herman Teirlinckhuis suggereert om de werking over te dragen aan het FelixArt Museum uit Drogenbos. FelixArt liet al weten hiervoor geen vragende partij te zijn. Een ander voorstel is om van het huis een echt letterenhuis te maken.

Beersel onderzoekt volgens schepen Deknopper momenteel de mogelijkheid om het huis te verkopen. 'Het pand ligt in een zone van openbaar nut zodat het niet als woonhuis verkocht kan worden. Ofwel koopt een andere overheid het aan en krijgt het een dergelijke functie, ofwel moeten we het ruimtelijk uitvoeringsplan veranderen. We gaan het huis niet zomaar wegschenken. We hebben er indertijd bijna 200.000 euro voor betaald.'

FR La maison de Herman Teirlinck va fermer

Fin août, le collège échevinal de Beersel a annoncé de façon tout à fait inopinée vouloir fermer le musée de Herman Teirlinck, situé Uwenberg le 1er janvier 2014. Selon l'échevin des Finances et de la Culture, Eddy Deknopper (CD&V): 'Beersel n'a pas l'intention de dépenser les 400.000 euros nécessaires à la rénovation du bâtiment. De plus, l'intérêt du public a fortement régressé.' Cette décision

a suscité une tempête de protestations. Les Amis d'Herman Teirlinck ont rassemblé en un minimum de temps 1.800 signatures pour s'opposer à la fermeture. Le ministre Bourgeois a déclaré au Parlement flamand que la maison n'est pas protégée. La commune estime qu'une autorité supérieure doit prendre ses responsabilités et elle examine l'opportunité de vendre la maison.

Verdwalen in Leerbeek

Het Pajottenland blijft een aantrekkelijke regio op een steenworp van Brussel. Heel wat wandelaars en fietsers komen er genieten van de mooie landschappen die een vervlechting tonen van natuur en landbouw.

TEKST Herman Dierickx • FOTO Filip Claessens

Via een uitgekiend traject kun je in één wandeling het mooiste en derde mooiste plekje van Gooik bezoeken en in de voetsporen treden van de Romeinen die er andere sporen hebben nagelaten. In dit met talloze grote vierkantshoeven en wat kleinere boerderijen bezaaide landschap kom je makkelijk tot rust. Malse weiden en rijke akkers, doorsneden met pittoreske valleitjes en een oude trambedding, vormen de ingrediënten van dit geschilderd palet dat je even terugbrengt naar lang vervlogen tijden.

Mooiste plekje

In 2009 verkozen Pasarleden de Kesterheide als mooiste plekje van Gooik. Ze kozen meteen voor het hoogste punt van het Pajottenland, net geen 112 meter boven zeeniveau. De chaotisch bebouwde zuidoostelijke kant is niet om aan te zien en de (uitdovende) motorcross zorgt al jaren voor controverse, maar al bij al is dit toch een gebied dat het hart van vele natuurliefhebbers, wandelaars en fietsers sneller doet slaan. De mix van akker, weide, bos, de valleien van de Hoezenbroekbeek en de Bruggeplasbeek gecombineerd met een adembenemend zicht op de wijde omgeving, tonen een landschap dat er ten tijde van de Romeinse bewoning in het begin van onze jaartelling nog veel spectaculairder moet hebben uitgezien.

Volg het voormalige tramspoor zover je kan, want dat is een bijzonder mooi traject. Van hieruit zijn er verschillende paadjes die je naar het Lombergveld leiden, een wat beter gevrijwaard landschap waar het derde mooiste plekje van Gooik baadt in alle rust: de Steenbergkapel.

Paddenbroek

In het noorden van het Lombergveld ligt De Paddenbroek, een poort naar het Pajottenland die jammer genoeg alleen gebruikt wordt door scholen of waar je mits reservatie met groepen terecht kunt om het schitterende domein te bewonderen. De troef bestaat uit de boomgaarden die een korf van regionale soorten herbergen waar menig fruitliefhebber van likkebaardt. Maar ook de bijenhal en de grote poel vormen een belangrijk deel van de natuurlijke infrastructuur.

Als je de natuur van de streek zo goed mogelijk wil beleven, doe je er goed aan ten westen van de drukke steenweg van Asse naar Edingen (N285) te blijven. Het voordeel om hier in de winter te komen wandelen, is dat je indrukwekkend ver kunt zien. De bladeren zijn van de bomen gewaaid en de maïs ligt in de silo. Let wel: soms kan de wind hard snijden.

Stevenisten

Vlabbij ligt Leerbeek, onder meer bekend omwille van zijn Stevenisten. In tegenstelling

Lexicon

tot wat velen denken, gaat het niet om aanhangers van de Bruggeling Simon Stevin uit de 16e eeuw, maar wel over de volgers van de Waverse priester Cornelis Stevens die op het einde van de 18e eeuw betrokken was bij de Boerenkrijg. Pastoor Winnepenninckx van Leerbeek was een fervent volgeling en streed tot het einde van zijn leven (1840) tegen de nieuwe godsdienstsituatie in de Lage Landen die in 1801 door Napoleon was geïntroduceerd. De volgelingen houden nog elke zondag een misviering in Leerbeek. Hun geloof is nog steeds verspreid onder honderden aanhangers die vooral uit enkele grote families voortkomen. Ze behoren tot de behoudsgezinde vleugel van het katholicisme met veel respect voor oude tradities en gedragsrichtlijnen voor gelovigen. De toenmalige godsdienstkwestie is intussen in veel rustiger vaarwater terechtgekomen en leidt al lang niet meer tot conflicten, maar hun aanwezigheid is hier nog tastbaar. De kerk van de Stevenisten in het centrum van Leerbeek is trouwens een prima vertrekpunt voor veel wandelgenot in de onmiddellijke omgeving.

In deze donkere dagen gaat een mens op zoek naar wat blijdschap. Een streepje figuurlijke zon die de hersenen opklaart. Wat wind door het haar, een melodietje, een flardje film, een boek, een storting voor een goed doel, jawel, het fleurt een mens op. Of de krant natuurlijk. Die dagelijkse schat aan waardevolle informatie over ons maatschappelijk reilen en zeilen. Een lukrake greep uit het verbaasende aanbod van de laatste maand.

Kinderen van rijke ouders hebben het moeilijk. Man krijgt GAS-boete omdat hij zonder vergunning muziek speelt op straat. Geen nood: de minister van Binnenlandse Zaken geeft een 'een educatieve brief' uit met 'stichtende voorbeelden' waarvoor de gemeenten een GAS-boete kunnen geven. Kerstinkopen in Londen: William en Kate kopen een Bentley voor 300.000 euro. Een foto met big smile krijgt de krantenlezer er gratis bij. Voor alle duidelijkheid: een Bentley is een auto, geen landhuis ofzo. Koopjesgedrag ook dicht bij huis: het Belgisch leger koopt vijftig nieuwe voertuigen voor het vervoeren van onze generaals. Probleempje: de wagens hebben een te laag dak. De minister van Defensie wil ook nog veertig gevechtsvliegtuigen aankopen, 'anders verliezen we onze relevantie'. Relevantie van wat? Pas op, het zijn geen gewone toestellen die hij op het oog heeft, maar 'interoperale toestellen'. Dat mag wat kosten, 4 miljard euro volgens de schattingen of bijna twee keer het hele jaarbudget van Defensie. Misschien iets om te overwegen tegen dat we de Fyra hebben afbetaald? Of de banken ten zoverste male hebben gered, wie weet? Wat konden we nog lezen? 'Mensen met geld minder snel in de gevangenis.' Geen uitspraak van een of andere gefrustreerde linkse rakker, maar van een advocaat-generaal van het Hof van Cassatie. Wat nog? Een poetsvrouw bij een groot bedrijf betaalt jaarlijks meer belastingen dan het hele bedrijf. 12.420 tegen 152 euro per jaar. De Lijn koopt voor de stad Gent nieuwe trams, 43 m lang.

Probleempje: de net heraanlegde perrons zijn 11 m te kort. Of - moet ook kunnen - een kraakheldere redenering: belastingen betalen op een spaarboekje met 50.000 euro of meer? Kan niet, want dan moet de boekjeshouder zich bekend maken en dat is tegen de privacy. Ach, het lijstje ergernis is eindeloos.

Ik moet denken aan Leopold Flam, mijn goede oude professor filosofie, die ons achter de feiten leerde kijken, gebeurtenissen en argumentaties leerde interpreteren, die ons liet inzien dat niet alles is zoals het eruit ziet, dat zaken zo geformuleerd kunnen worden dat je de indruk hebt dat het omgekeerde wordt beweerd. Bijvoorbeeld: 'De stijging van de werkloosheid is gedaald'. Of: 'We zijn bezig met procesoptimalisatie', de nieuwste versie van het oude 'wegens reorganisatie...; waarmee bedoeld wordt 'meer doen met minder mensen'. Jawel, procesoptimalisatie, het staat er echt zo. Het geeft mij een slechte smaak in mijn mond. 'Naakte ontslagen' of 'de moeder aller verkiezingen', ik kan het niet meer horen of lezen. Maar goed dat dat blondje geen koffie kon zetten in *Komen Eten* en dat Wendy bekende dat Laurent haar tijdens hun geheime liaison lastige opdrachten gaf. Dat lucht tenminste op. Wat nog oplucht: al wandelend op verkenning in de Rand, met dank aan Herman Dierickx.

Ik moet ook denken aan mijn lieve kotgenote van toen, die mij altijd vroeg 'Wat is dat allemaal?' als ze mij cirkeltjes zag draaien. Dan doorbraken we de cirkel, staken we de open haard aan, drapeerden een dekentje rond onze benen, dronken thee met honing, citroen en 10 cl cognac en lazen elkaar boeken voor. Als het spannend werd, kropen we dicht bijeen. Soms giechelden we of knepen we in elkaars arm als we een passage nog een keer wilden horen. Zoals: 'Niets gaat ooit zoals je het had voorgesteld' uit *Het menselijk lichaam*, het beste boek van 2013. We vergaten de buitenwereld. We gingen nooit naar bed met elkaar. We waren bloedbroeders van de boeken.

TEKST Geert Selleslach

Platform voor open debat

deBuren, het Vlaams-Nederlandse Huis, bevindt zich vlakbij het Muntplein in Brussel. Bij deBuren staat er elke maand een flinke portie schoonheid en wijsheid van Vlaams-Nederlandse teelt op het menu.

TEKST Nathalie Dirix ■ FOTO Filip Claessens

Vlaanderen en Nederland op cultureel vlak beter laten samenwerken. Dat is de doelstelling van deBuren. De *citybooks* zijn hiervan een voorbeeld. 'Onze *citybooks* zijn een reeks literaire portretten van steden. We vragen aan auteurs om in een aantal steden te verblijven en hun ervaringen neer te schrijven. De ver-

halen kun je downloaden op www.citybooks.eu. Op de site vind je per stad ook nog eens 24 korte filmpjes die in één minuut de stad op een authentieke manier schetsen. Daarnaast vind je er *podcasts* van een half uur waarin de schrijver zijn verhaal vertelt. We stellen vast dat deze virtuele manier van reizen een groot succes is. Sinds de start hebben we meer dan vier miljoen *downloads* geteld. Het toont aan hoe belangrijk verhalen blijven in deze gedigitaliseerde tijden. Mensen hebben nood aan verhalen. Het is een oerding. Iets van alle tijden en alle culturen', zegt Dorian Van der Brempt, directeur van deBuren.

Debatteren en samenleven

deBuren organiseert tentoonstellingen, debatten, lezingen en symposia over allerlei onderwerpen. Een interessante documentaire gekop-

peld aan een debat met sprekers uit Nederland en Vlaanderen, een poëzieavond, een lezing over de onmogelijke liefde, een mediacafé rond de rol van de journalist, een debat over de crisis en toekomst van Europa; het zijn maar enkele voorbeelden uit het uitgebreide programma van deBuren. 'Wij bieden een platform waar in alle openheid over cultuur, politiek, wetenschap en samenleving gedebatteerd kan worden. Het valt op dat de debatcultuur in Vlaanderen nog niet zo scherp staat als in Nederland, al is dat stilaan aan het veranderen. Aan interesse ontbreekt het alvast niet. Gemiddeld nemen er zo'n zeventig mensen deel aan een debat. En dan zijn er nog eens de *podcasts* en video-opnames die het mogelijk maken zo'n georganiseerd meningsverschil op onze site opnieuw te beluisteren en te bekijken. De virtuele deelname aan onze debatten neemt trouwens toe. Mensen vinden het handig om op een moment dat hen past mee te na te denken over onderwerpen die hen boeien. Wij vinden het in ieder geval een interessante evolutie dat Vlaanderen ook op het vlak van debatteren een evenwaardige partner van Nederland wordt. Bovendien is de smeltkroes van Brussel een gedroomde uitvalsbasis om over allerlei onderwerpen waarmee een moderne samenleving geconfronteerd wordt, met elkaar in debat te gaan. In een stad waar meer dan 150 nationaliteiten samenleven, krijg je gegarandeerd gesprekken die je verrijken. Als je erin slaagt om echt te luisteren naar een andersdenkende, dan kan dat je eigen

EN Platform for an open debate

Strengthening Flemish and Dutch cultural ties is the aim of deBuren the Flemish-Dutch cultural centre in Brussels. The *citybooks* are an example of this initiative. Thanks to this series of literary city portraits 'We are offering a platform for an open-minded debate about cultural, political, scientific and social issues. Curiously enough, the debate culture in Flanders is not as strong as in the Neth-

erlands, although this is gradually changing. There is definitely a lot of interest in it', according to the centre's director, Dorian Van der Brempt. deBuren also has young talent in its sights. The cultural centre's biannual best literary debut prize *Het Liegend Konijn* offers new poets the opportunity to show the world their early attempts at producing Dutch-language poetry.

natuurlijk

Toverhazelaars

Al vanaf eind deze maand kunnen bij zachte winters de toverhazelaars beginnen bloeien. Dat levert spectaculaire beelden op in de kale landschappen, maar menig tuinliefhebber vraagt zich af of ze enige betekenis hebben voor de natuur. In nogal wat tijdschriften lees je dat het om windbloeiërs gaat, maar in werkelijkheid zijn heel wat soorten toverhazelaars interessant voor erg vroeg vliegende insecten. Niet dat die zich in januari al laten zien, maar vanaf de tweede helft van februari en in maart vliegen ze graag op vooral de

Virginische toverhazelaar (*Hamamelis virginiana*). Dat is meteen de spectaculairste soort van de hele groep, met erg grote bloemen. Die trekken vooral vliegen aan. Ook bijen komen er graag naartoe. En dan gaat het zowel om gekweekte honingbijen als om wilde solitaire bijen. Ook de vroege zweefvliegen die bij ons overwinteren als volwassen insecten - zoals de snorzweefvlieg - lusten er pap van.

Toverhazelaars zijn van Noord-Amerikaanse komaf en leveren weinig problemen op voor

denken alleen maar verhelderen. Meer nog, het zal je in vele gevallen helpen om tot een leefbaar compromis te komen. Want laat daar geen twijfel over bestaan: succesvol debatteren en samenleven gaan hand in hand.'

Jong talent

deBuren heeft ook aandacht voor jong talent. Met zijn tweejaarlijkse debuutprijs *Het Liegend Konijn* geeft het cultuurhuis beginnende dichters de kans hun eerste stappen in de Nederlandstalige poëzie aan de wereld te tonen. 'Naast een geldprijs van 2.500 euro en een publicatie wordt de bundel van de winnende dichter naar het Frans, Duits en Engels vertaald. Op die manier willen we bijdragen aan de internationale verspreiding en promotie van Nederlandstalige poëzie in het buitenland.'

Een ander voorbeeld van de liefde voor jong schrijverstalent is het veertiendaagse verblijf in Parijs dat deBuren aan jonge schrijvers aanbiedt. 'Vorig jaar stuurden we achttien jonge schrijftalenten twee weken naar de Franse hoofdstad en vroegen hen over deze ervaring verhalen, artikels, reportages en gedichten te schrijven. De kruisbestuiving van Vlaanderen en Nederland in de Franse hoofdstad is een mooi voorbeeld van waar we met deBuren naartoe willen. We zien onszelf als echte burens binnen Europa. Net zoals burens elkaar graag leren kennen om van daaruit elkaar te waarderen.'

onze inheemse soorten. De planten gaan nooit woekeren en ongebreideld uitzaaïen is ook geen probleem. Het is wat men noemt een *niet-invasieve exoot*. De meeste mensen vallen voor de herfstkleuren. In combinatie van de uitzonderlijk vroege, uitbundige lentebloei kan het voor hen helemaal niet meer stuk.

Als je overweegt om de soort aan te planten, doe je er best aan niet te overdrijven. Enkele struiken volstaan in principe ruimschoots voor de wat kleinere siertuintjes. Hier en daar rooien tuineigenaars hun for-

sythia's om ze te vervangen door toverhazelaars. Dat is geen dwaas idee, want voor de natuur gaat het om een verbetering, al kan het uiteraard nog interessanter als je helemaal kiest voor inheemse soorten. Daar zijn de bodems en insecten uiteindelijk het meest mee gebaat.

Samengevat komt het er op neer dat toverhazelaars niet de meest interessante struiken zijn voor de natuurlijke tuin, maar beter dan bijvoorbeeld de even uitbundig bloeiende maar verder helemaal steriele forsythia

of de redelijk invasieve mahonie. De plaats bij uitstek om vele soorten toverhazelaars te bekijken, is het Arboretum van Kalmthout. Daar worden met de regelmaat van een klok nieuwe cultivars gekweekt. De kleurvariëteiten zijn de jongste jaren enorm uitgebreid en het einde is zeker nog niet in zicht. Van 13 januari tot 23 februari zijn er dit jaar de heuse Hamamelisfeesten in het Arboretum. En die zijn een aanrader want je kunt daar de grootste toverhazelaarcollectie van Europa gaan bekijken!

TEKST Herman Dierickx

Thuiszorg met aandacht

In de Rand is het aanbod aan gezinszorg en aanvullende thuiszorg opvallend lager dan in de rest van de provincie. Toch doen almaar meer 65- en 80-plussers een beroep op thuiszorg.

TEKST Gerard Hautekeur ■ FOTO Filip Claessens

Er dienen zich ook nieuwe doelgroepen aan, zoals personen met dementie, mindervaliden, mensen met psychische problemen, kansarme en allochtone huishoudens', zegt Martine De Ridder, zorgregiodirecteur voor Familiehulp in Brussel-Halle-Vilvoorde.

Tendenzen

'Thuiszorg is er dus niet alleen voor ouderen, maar ook voor jonge gezinnen. Het zijn vaak ziekenhuizen, huisartsen of andere eerstelijnsdiensten die signaleren dat een bepaald gezin nood heeft aan gezinszorg. De verzorgende doet heel uiteenlopende taken: koken, mensen wassen, nagels verzorgen, de vaat

doen, de badkamer schoonmaken, boodschappen. Klanten vragen Familiehulp meer en meer voor korte hulpbeurten, soms maar twee uur per week. De tijd dat een verzorgende een volledig werkdag aanwezig was in een gezin behoort tot het verleden.'

De Ridder wijst erop dat ziekenhuizen patiënten sneller ontslaan na een opname, ook psychiatrische patiënten. 'Soms zijn die mensen nog depressief en hebben ze thuis nood aan ondersteuning. Eerder dan louter taakgericht bezig te zijn, zoals wassen en strijken, moeten ze ook doelgericht met die mensen omgaan. Zo helpen verzorgenden hen om hun angsten te overwinnen door samen onder de mensen te komen en boodschappen te doen. Ze helpen bij de organisatie van het huishouden. Op het eerste gezicht lijken dit details, maar voor het welzijn van de klant maakt dit een groot verschil.' Wat als een ex-psychiatrische patiënt agressief wordt of de hulp afwijst? 'Via bijscholing in ons vormingscentrum leert Familiehulp verzorgenden met dergelijke nieuwe situaties om te gaan.'

Pilootproject

Met trots wijst De Ridder op een pilootproject in de gemeenten Vilvoorde, Sint-Pieters-Leeuw en Halle. 'Het gaat om een samenwerkingsovereenkomst tussen het Wit Gele Kruis en Familiehulp. Daarbij staat het Wit Gele Kruis in voor de verpleegkundige taken, zoals open wondverzorging en een prik geven, terwijl Familiehulp zich toespitst op de zorgtaken.'

'De Vlaamse overheid pleit ervoor dat mensen met een beperking zelfstandig thuis kunnen blijven zodat de opname in een instelling kan worden vermeden of uitgesteld. Mensen met een handicap zijn een relatief nieuwe doelgroep voor Familiehulp. Ook de omgang met mensen met een beperking is voor verzorgenden een nieuw gegeven. Er zijn niet alleen de vanzelfsprekende taken als wassen of helpen in het huishouden, maar mensen met een beperking verwachten van verzorgenden dat ze hen assisteren bij activiteiten in de vrije tijd. Die zinvolle vrije tijdsactiviteiten halen hen uit hun isolement.'

Verkleuring

'In de Rand zal de hulpverlening aan allochtone gezinnen steeds belangrijker worden. Veel allochtone gezinnen vinden maar moeilijk de weg naar de thuiszorg. Door extra allochtone verzorgenden in dienst te nemen, hopen we de drempel te verlagen. In Brussel zijn 50% van de medewerkers van Familie-

hulp van niet-Belgische origine. In de Rand is dit 8%. De thuiszorg is hier dus nog zeer Vlaams en Belgisch. In de toekomst krijgen we ongetwijfeld een grotere mix. We leiden mensen op tot polyvalente verzorgenden. Het personeel moet zich aan nieuwe situaties en doelgroepen kunnen aanpassen. Gezinszorg en aanvullende thuiszorg is een onmisbare schakel in de eerstelijnszorg en de vraag zal almaar toenemen.'

FR Plus d'attention pour les soins à domicile

Dans le Rand, l'offre de soins aux familles et de soins à domicile complémentaires est nettement moins élevée que dans le reste de la province. Néanmoins, un nombre sans cesse croissant de personnes de plus de 65 et 80 ans font appel aux soins à domicile. 'De plus, de nouveaux groupes cibles se manifestent, comme les personnes atteintes de démence, les moins-valides, les personnes souffrant de problèmes psychiques, les ménages économiquement faibles et les allochtones', dit Martine De Ridder, directrice régionale des soins pour Familiehulp à Bruxelles-Halle-Vilvoorde. 'Le personnel doit s'adapter à ces nouvelles situations et à ces nouveaux groupes cibles. Les soins à domicile, ce n'est pas seulement laver les gens ou les aider dans leur ménage, cela implique aussi leur encadrement.'

Aanbod thuiszorg te laag

'Het bestaande aanbod inzake thuiszorg ligt in het arrondissement Halle-Vilvoorde een heel stuk onder de programmatienormen', zegt Tine De Rijck van de dienst Sociale Planning van de provincie Vlaams-Brabant. 'In Halle-Vilvoorde wordt maar de helft van de programmatienormen gehaald. Het gaat zowel om het aanbod van de private sector (Solidariteit voor het Gezin, Familiehulp, Landelijke Thuiszorg en Onafhankelijke Thuiszorg) als van de openbare sector (OCMW). In de landelijke regio's, zoals het Pajottenland, worden meer uren gezinszorg gepresteerd. Het is vooral de ruime stedelijke Rand rond Brussel die onderbediend is in verhouding tot de bevolking. In verschillende gemeenten is er geen openbare dienst actief in de thuiszorg.'

Planten

Een vlakte vol karton: zo heeft onze tuin er dus uitgezien. Ergens in de lente van 2001 of 2002 moet dat geweest zijn. En daar kwam dan nog een laag houtsnippers uit het containerpark bovenop.

TEKST EN FOTO Karla Goetvinck

'Een relatief makkelijke manier om op een ecologisch verantwoorde manier een tuin op te starten', had een compostmeester mij gezegd. Tegen de tijd dat het karton verteerd was, zouden de meeste onkruiden uitgeput zijn. Een paar maand geduld, en die kringlooptuin aanleggen was een makkie. Het klonk me aantrekkelijker in de oren dan een rondje Roundup of een paar jaar *peeen* trekken, en dus begonnen we eraan, vol goede moed.

Het experiment mislukte grandioos. Na enkele weken kroop het onkruid tussen het karton uit, de krachtigste soorten eerst. Akkerwinde dat er stond! Toen ik mijn beklag deed bij de compostmeester, vertelde hij me met geringschattende blik dat dit procedé vanzelfsprekend moest toegepast worden in het dode seizoen, niet in volle groeiseizoen.

Om maar te zeggen dat tuinieren bij ons een proces van vallen en opstaan is. Soms lukt het heel goed, maar even vaak verpieteren de planten. Soms vind ik de verantwoordelijkheid over kinderen, werk en huishouden al groot genoeg en vervloek ik mezelf dat ik er nog dertig tomatenplanten bijneem die maandenlang zorgvuldig begoten en uitgedund moeten worden.

Licht

Maar 's winters is dat ver weg en voel ik hoe ik mijn tuin mis. Hoe ik licht mis en buiten leven. Ik ben dus altijd blij als de winter-

wende is gepasseerd en de dagen lengen. En dan gaan we thuis look planten. Gewoon bollen uit de supermarkt, de dikste soort want dat brengt goed op, teen per teen in de grond stoppen. Een teen om de tien centimeter, een paar centimeter diep zodat de punt onder de grond zit. Volgens de boekjes kan je look planten in de herfst (september-november) of in de lente (maart-april), maar wij deden het al meermaals in een zachte periode in de winter (ja, die zijn er tegenwoordig) en dat is ook steeds goed gelukt. Misschien niet al te slim om als beginnende tuinier de boekjes niet te volgen, maar look planten is voor mij een beetje het voorjaar planten, de belofte van zon en warmte in de donkerste dagen van het jaar. En dat doet deugd.

Nog een lookexperiment

Dat is misschien nog het fijnste aan de moestuin en de keuken, dat het vrijplaatsen zijn om te experimenteren. Daarom (want naar het schijnt is dit een kookrubriek, ik dwaal af) deze culinaire uitdaging voor lookliefhebbers: hele geroosterde bollen. Verhit de oven voor op 180 graden. Snijd de kop van de bol. Niet te zuinig zijn: de bovenste paar millimeter van elke teen moeten weg, zodat je alle tenen goed ziet zitten. Besprenkel met olijfolie, peper en zout en rol in aluminiumfolie. Heb je zin in een industriële hoeveelheid, gebruik dan een muffinvorm en voorzie een ganse bol en flink wat olie per vormpje (gooi die olie achteraf niet weg: het is de beste lookolie). Schuif dan alles drie tot vier kwartier de oven in. Vervolgens wat laten afkoelen en de tenen uit de bol knijpen. De look is nu smeugig en zoet, helemaal anders dan rauw of kort meegebakken. Lekker op toast, of met wat gestoofde groenten, vers geraspte parmezaan en pecorino op pasta.

oogvoorderand

Oog voor de Rand

In onze fotoreeks *Oog voor de Rand* geven verschillende fotografen hun onverwachte, originele en soms afwijkende kijk op onze streek of een culturele activiteit.

Terkamerenbos, Brussel, 2000. Herfstbladeren op het gras, bomen, een vijver. Parkgangers genieten van een vrije nazomerdag: twee geliefden op een bankje, een moeder die haar dochtertje knuffelt, gezinnetje aan het water, spelende kinderen in de verte. En dan, een mysterieuze man, grijze haren, beige trenchcoat, lederen handschoenen. Hij is alleen, kijkt naar de wereld, maar niemand merkt hem op. Intrigerend. Hij lijkt wel een verschijning of een engel.

Filip Claessens (*1978) studeerde af aan de Media en Designacademie in Genk en werkt sindsdien voor magazines en bedrijven. Hij is tien jaar de huisfotograaf van *RandKrant*. Een uitgesproken klemtoon in zijn werk ligt op het portretteren van de mens in/en zijn eigen leefwereld. Met zijn pure en herkenbare beeldtaal zoekt hij naar de essentie.
www.filipclaessens.be

Kansen grijpen

'Natuurlijk maken mijn collega's grapjes over Marokkanen, maar ik laat me niet van de wijs brengen. Hier in België kan je je kans grijpen.'

TEKST Johan De Crom • FOTO Filip Claessens

Belgische friet bak je in twee keer, Marokkaanse muntthee zet je in twee keer. 'De theezaadjes gaan na de eerste keer open en als je ze dan overgiet, komt het aroma vrij', zo deelt Mohamed Armard uit Zaventem ons zijn geheim. Hij weet de geneugten van zijn vaderland nog steeds te smaken. Hij is afkomstig van Nador, maar woont al van zijn zesde in Kortenberg en later in Zaventem.

'Er was toen op school een onderwijzeres die zich over mij ontfermde en me met spoed Nederlands leerde. Zo kon ik meteen aanpakken in het eerste leerjaar. Ik vond het leuk van een ander land te komen. Ik voelde mij in Kortenberg een beetje als een exotische, bekende voetballer. Iedereen herkende mij op straat. Dat kon toen nog, er waren bijna geen migranten.'

'Het beeld van de allochtoon is met de jaren veranderd', stelt de veertiger, al heeft hij daar zelf nooit veel van ondervonden. 'Ik werk bij AkzoNobel als operator verf en op het werk testen ze mij wel eens. Als buitenlander moet

je eerst het vertrouwen winnen. Maar mijn collega's zijn de beste maten, het klikt goed.'

Armard groeide op tussen zeven zussen en drie broers. Van vervelen was geen sprake. 'We gingen voetballen in het park, we maakten goals met onze truien. De gemeente heeft er nu vaste doelen gezet, dat is een goede zaak.' Wanneer even later dochters Anissa (15) en Amel (9) en zoon Aymane (6) thuiskomen van school is hij een en al aandacht. Er moet geholpen worden met huiswerk. Maar daarna: voetbal, voetbal, voetbal.

Uitleven

Al is dat voetbal vooral jeugdwerk geworden. Armard speelt zelf, maar is ook voorzitter van El Hembra, een vereniging die hij zelf oprichtte. 'Met vrienden uit de buurt, waaronder velen ook vaders, vonden wij dat er hier te weinig te doen was. De jongeren in Zaventem hebben geen eigen plek en dan hangen ze op straat rond. Dat zorgt voor lawaaihinder en maakt de buurtbewoners ongelukkig. De jongens zelf vervelen zich en wie weet waarmee

GROOTSTE MAROKKAAN

Hicham El Guerrouj, voormalig middenlangeafstandsloper, wereldrecordhouder.

MOOIESTE PLEK IN MAROKKO

Ouarzazate.

MOOIESTE HERINNERING AAN MAROKKO

De tijd bij mijn oma in Beni Sidel.

ze dan gaan experimenteren. Wij hebben de sporthal van Woluwe eens gereserveerd zodat de jeugd zich kon uitleven.' Dat tussendoorideetje sloeg zodanig aan dat Armard er een heel drukke hobby aan overhield. 'Intussen spelen we elke zaterdag en zondag van 14 tot 21 uur in de sporthal. We hebben een negentigtal spelers opgedeeld in twaalf ploegen met elk hun naam. Zo spelen we onze eigen competitie. Daarnaast hebben we een ploeg die binnen de Belgische voetbalbond speelt.'

Ontmoetingsplaats

De ambities van El Hembra reikten verder dan voetbal, maar botsten op een koude steen. 'We wilden ook huiswerkbegeleiding aanbieden en er zijn voor jongeren met al hun vragen rond jobs, persoonlijke problemen en relaties. Maar daarvoor heb je een lokaal nodig en daarop is de gemeente nooit ingegaan. Ik weet niet waarom, ze zeiden alleen dat het niet kon. Nochtans is zo'n plek nodig om een vertrouwensband te creëren en een clubgevoel. Jongeren kunnen elkaar daar ontmoeten. Nu blijven ze na het voetbal voor de sporthal rondhangen, want ze kunnen nergens naartoe. Dat sommige buurtbewoners daar niet blij mee zijn, moet ik niet uitleggen.' Armard had graag de burgemeester eens gezien op een van de voetbalnamiddagen. 'In zeven jaar is hij nooit gekomen. Jammer. El Hembra zou meer jongeren kunnen bereiken mits meer ondersteuning. We hebben een goed educatief project. Spelers die zich misdragen, krijgen een schorsing. En we staan open voor iedereen. Waar blijft de politiek?'

DE Chansen ergreifen

Belgische Pommes werden zwei Mal frittiert, marokkanischer Minztee wird zwei Mal aufgegossen. „Die Teekügelchen öffnen sich nach dem ersten Mal, und wenn man sie dann übergießt, wird das Aroma freigesetzt“, gibt uns Mohamed Armard aus Zaventem sein Geheimnis preis. Er weiss die Genüsse seines Vaterlandes immer noch zu schätzen. Er stammt ursprünglich aus Nador, wohnt aber schon seit seinem sechsten Lebensjahr in Kortenberg und später dann in Zaventem. Obwohl er selbst damit wenig zu schaffen hat, hat sich das Bild des Ausländers doch im Laufe der Jahre verändert. „Natürlich machen meine Kollegen Witze über Marokkaner, ich lasse mich aber nicht aus der Ruhe bringen. Hier in Belgien kann man seine Chance ergreifen.“ Armard hat mit einer Reihe von Freunden einen Fußballverein gegründet, in dem sich junge Leute austoben können.